

DICTAMEN A LA PROPOSICIÓ DE LLEI PER A LA PREVENCIÓ DE RESIDUS, TRANSICIÓ ECOLÒGICA I FOMENT DE L'ECONOMIA CIRCULAR A LA COMUNITAT VALENCIANA

D'acord amb les competències atribuïdes al Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana per la Llei 1/2014, de 28 de febrer, i amb la tramitació prèvia corresponent, el Ple del comité, en la sessió extraordinària celebrada el 16 de juny de 2021, emet el dictamen següent:

I. ANTECEDENTS

El 14 de gener de 2021, va tenir entrada en la seu del CES-CV, l'escrit del president de les Corts Valencianes, Enric Morera i Català, en què comunicava que la Mesa de les Corts Valencianes, en la reunió celebrada el dia 12 del més esmentat, havia admès a tràmit la Proposició de Llei per a la prevenció de residus, transició ecològica i foment de l'economia circular a la Comunitat Valenciana, presentada pels grups parlamentaris Socialista, Compromís i Unides Podem. Així mateix, s'indicava que aquests grups parlamentaris havien sol·licitat que la proposició de llei esmentada se sotmetera al dictamen del CES-CV.

La Mesa de les Corts Valencianes, atesa aquesta sol·licitud i el que hi ha establert en l'apartat 3 de l'article 4 de la Llei 1/2014, de 28 de febrer, del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, va acordar sol·licitar l'emissió de dictamen a la proposició de llei esmentada, el text de la qual es va adjuntar, una vegada fora presa en consideració la iniciativa legislativa pel Ple de les Corts Valencianes.

Posteriorment, el 31 de març de 2021, va tenir entrada en la seu del CES-CV un nou escrit del president de les Corts Valencianes, Enric Morera i Català, en què comunicava que el Ple de les Corts Valencianes, en la sessió celebrada els dies 24 i 25 de març, havia pres en consideració la Proposició de Llei per a la prevenció de residus, transició ecològica i foment de l'economia circular a la Comunitat Valenciana, presentada pels grups parlamentaris Socialista, Compromís i Unides Podem, publicada en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes* número 137/X.

En aquest sentit i amb relació a la petició inicial de dictamen del CES-CV, la Mesa de les Corts Valencianes, una vegada presa la iniciativa en consideració i atès l'escrit presentat pels grups parlamentaris i sobre la base del que hi ha establert en l'apartat 3 de l'article 4 de la Llei 1/2014, de 28 de febrer, del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana, va acordar reiterar la sol·licitud d'emissió de dictamen a la proposició de llei esmentada, publicada en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*, d'acord també amb l'article 42.4 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del govern valencià, i els articles 44 i 45 del Decret 24/2009, de 13 de febrer, del Consell, sobre la forma, l'estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat.

De manera immediata, es va traslladar a la Comissió de Programació Territorial i Medi Ambient aquesta última proposició de llei amb la finalitat d'elaborar l'esborrany de dictamen.

Els dies 26 d'abril, 7, 17 i 25 de maig i 3, 7 i 11 de juny de 2021, es va reunir en sessió de treball la Comissió de Programació Territorial i Medi Ambient, amb la finalitat d'elaborar el Projecte de dictamen a la Proposició de llei per a la prevenció de residus, transició ecològica i foment de l'economia circular a la Comunitat Valenciana, el qual va ser elevat al Ple de 16 de juny de 2021 i aprovat per unanimitat.

II. CONTINGUT

La proposició de llei sobre la qual es dictamina consta d'una exposició de motius i 46 articles, distribuïts en tretze títols amb els capítols corresponents, catorze disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, disposició derogatòria única i dues disposicions finals. A més, incorpora un annex relatiu al sistema d'incentiu econòmic obligatori SDR, o bé sistema de dipòsit, devolució i retorn d'envasos de begudes d'un sol ús d'acord amb la normativa bàsica estatal, com a mesura addicional i complementària i com a contribució de la Comunitat Valenciana per al compliment dels objectius estatals en matèria de recollida separada d'envasos de botelles de begudes plàstics i altres.

L'**exposició de motius** indica l'oportunitat i la necessitat d'adoptar una nova legislació autonòmica en matèria de residus i economia circular que ajusti i complete la Llei 10/2000, actualment superada pel marc jurídic estatal i europeu vigent i la realitat socioeconòmica i ambiental, al mateix temps que es garantisca la seguretat jurídica de tots els agents, públics i privats, involucrats i potenciar l'eficàcia de les polítiques públiques en aquesta matèria.

En aquest context, la llei es dirigeix a fomentar l'economia circular a la Comunitat Valenciana i impulsar la prevenció i la reducció de la generació de residus, com també la preparació dels residus per a la reutilització i el reciclatge.

El **títol I, «Disposicions generals»**, articles 1 a 3, conté l'objecte, l'àmbit d'aplicació i els principis jurídics de la política de residus.

El **títol II, «Organització i recursos»**, articles 4 a 7, consta de dos capítols en els quals s'estableixen els instruments organitzatius i de finançament per a garantir una adequada implementació de la política valenciana en matèria de residus i economia circular i, en concret, de les mesures recollides en aquesta llei.

El **títol III, «Mesures de prevenció»**, articles 8 a 12, conté dos capítols. El capítol I declara la responsabilitat de les administracions públiques valencianes per a aplicar la jerarquia de gestió de residus i els criteris d'economia circular a través de les actuacions, en particular, quant a la minimització d'envasos i a l'ús d'envasos reutilitzables i la prevenció del malbaratament alimentari. D'altra banda, el capítol II estableix mesures de prevenció de residus d'envasos de begudes i d'embalatges de plàstic.

El **títol IV, «Obsolescència programada, reutilització i preparació per a la reutilització»**, articles 13 a 17, s'estructura en tres capítols. El capítol I prohibeix a la Comunitat Valenciana la fabricació de productes amb objectius d'obsolescència programada i estableix la col·laboració del Consell amb l'administració general de l'Estat en la definició d'estàndards d'universalització de connectors d'aparells elèctrics i el requeriment de l'acreditació d'estudis de reducció i preparació per a la reutilització i el reciclatge dels productes que s'introdueixen en el mercat valencià a partir dels dotze mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei. El capítol II estableix nous serveis que s'han de prestar als ecoparcs per a garantir les operacions de reutilització i preparació per a la reutilització per a assolir els objectius de les planificacions estatal i autonòmica en matèria de residus. D'altra banda, el capítol III incentiva la venda i l'ús d'envasos de begudes reutilitzables.

El **títol V, «Recollida selectiva de residus no industrials»**, articles 18 a 22, es divideix en dos capítols. En aquest títol es regula la recollida selectiva dels residus domèstics, comercials i determinades fraccions dels residus agrícoles i s'estableix la competència dels ens locals per a portar-la a terme d'acord amb la planificació autonòmica en matèria de residus. El capítol I regula la fracció orgànica d'aquest tipus de residus i el capítol II, la fracció no orgànica d'aquests.

El **títol VI, «Recollida selectiva de residus industrials i residus de la construcció i demolició»**, articles 23 i 24, estableix aquest tipus de recollida amb la finalitat d'assolir els objectius quantitatius establits en la planificació autonòmica de residus, fomentar la reutilització, el reciclatge i la valorització material d'aquest tipus de residus.

El **títol VII, «De la condició de residu i reducció de l'impacte energètic en la recollida, el transport i la transferència de residus»**, articles 25 i 26, estableix les condicions per a la regulació de la finalització de la condició de residu en el marc de les competències autonòmiques i en col·laboració amb la resta d'administracions competents involucrades.

En el **títol VIII, «Mesures per a la producció i el reciclatge de productes d'un sol ús»**, article 27, s'estableix un conjunt de condicions per a la comercialització de productes amb una elevada capacitat de contaminació dels ecosistemes a la Comunitat Valenciana.

El **títol IX, «Mesures complementàries per a la millora de la gestió de residus»**, articles 28 a 33, s'estructura en tres capítols. El capítol I estableix mesures basades en l'impuls a la investigació, el desenvolupament i la innovació en matèria de residu zero i en la utilització de materials reciclats, matèries primeres secundàries i subproductes en la indústria valenciana. El capítol II estableix mesures per a evitar l'abandó d'envasos de begudes i reduir-ne el dipòsit en abocadors. Finalment, el capítol III estableix mesures de reducció de rebutjos en abocador i les pèrdues en el procés de gestió dels sistemes de responsabilitat ampliada al productor i sistemes integrats de gestió d'envasos de begudes.

El **títol X, «Sensibilització i transparència»**, article 34, estableix actuacions de sensibilització, acompanyament i informació a la ciutadania per a fomentar la prevenció de la generació de residus i l'allargament de la vida útil per a aconseguir un model de consum responsable.

El **títol XI, «Inspecció, responsabilitat administrativa i règim sancionador»**, articles 35 a 40, estableix les disposicions relatives a les matèries esmentades per a garantir el compliment de la llei.

El **títol XII, «Depòsit en abocador»**, articles 41 i 42, recull els objectius de reducció de dipòsits en abocador de residus domèstics i comercials en diversos horitzons temporals, sense perjudici de requisits més exigents establits en la normativa estatal i europea en aquesta matèria. A més, s'estableix el sistema autonòmic de control i traçabilitat dels residus municipals i comercials destinats a un abocador.

El **títol XIII, «Mesures i incentius econòmics per a assolir els objectius d'aquesta llei»**, articles 43 a 46, estableix una sèrie de mesures i incentius que ha de desenvolupar la Generalitat per a contribuir a assolir els objectius indicats en la llei relatiu a fomentar la reutilització i el reciclatge d'envasos de begudes, la preparació per a la reutilització en ecoparcs i les recollides selectives porta a porta i amb contenidors informatitzats.

La **disposició addicional primera** preveu l'adaptació ràpida i automàtica de determinats convenis de col·laboració preexistents.

En la **disposició addicional segona** s'estableix la garantia de contribució en cas d'implantació de sistemes complementaris.

La **disposició addicional tercera** es destina a les restriccions a la posada en el mercat de productes no reciclables que puguen aparèixer en un futur.

La **disposició addicional quarta** recull determinats aspectes relatiu a la fiscalitat ambiental d'economia circular i residus.

La **disposició addicional cinquena** es refereix a l'adaptació de les ordenances municipals a les noves obligacions d'aquesta llei.

La **disposició addicional sisena** disposa la dotació de mitjans humans i materials necessaris per al compliment dels objectius recollits en aquesta llei.

La **disposició addicional setena** es dedica als consorcis i els plans zonals de residus, en concret, a l'aplicació del principi de millor tècnica ambiental disponible que ha d'observar-se en la gestió de residus domèstics i comercials a la Comunitat Valenciana.

La **disposició addicional vuitena** estableix que la Generalitat promourà nous processos de recollida separada, classificació i d'altres, tendents a assolir els objectius establits en la normativa i la planificació estatal i autonòmica en matèria de residus.

La **disposició addicional novena**, relativa al Pla de residus de la Comunitat Valenciana, especifica el caràcter obligatori del compliment de la planificació autonòmica en matèria de gestió de residus a la nostra comunitat.

La **disposició addicional desena** modifica l'article 8.3 de la Llei 10/2000, de 12 de desembre, de residus de la Comunitat Valenciana, per tal d'adequar-lo a la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

La **disposició addicional onzena** aclareix que amb els fons europeus o de recuperació post-COVID-19, la Generalitat pot finançar totalment o parcialment les mesures econòmiques a les quals es refereix el títol XIII d'aquesta llei, com també el fons ambiental de residus i economia circular.

La **disposició addicional dotzena** tracta la coordinació amb la normativa estatal bàsica en matèria de responsabilitat del productor d'envasos de begudes.

La **disposició addicional tretzena** introdueix l'avaluació de manera contínua dels objectius assolits pels corresponents plans locals de residus a la Comunitat Valenciana, a més de regular la possible pèrdua d'ajudes econòmiques per als ens locals que no complisquen els objectius que ells mateixos s'hagen marcat en els seus respectius plans locals de gestió de residus.

La **disposició addicional catorzena** regula el subministrament per part dels ens locals a la Generalitat d'informació sobre recollida selectiva d'envasos que permeta avaluar l'eficàcia i l'eficiència dels sistemes aplicats.

La **disposició transitòria primera** fixa el termini per al desenvolupament reglamentari que regule el fons ambiental de residus i economia circular de la Comunitat Valenciana i la posada en funcionament d'aquest.

En la **disposició transitòria segona** es faculta al Consell per a subscriure instruments de col·laboració de caràcter voluntari amb els agents econòmics de la cadena de valor dels residus.

En la **disposició transitòria tercera** s'estableix un règim sancionador de compensació en aplicació del principi de responsabilitat ampliada del productor.

En la **disposició transitòria quarta** es fixa el termini per a la posada en funcionament de l'Agència Valenciana de Residus i Economia Circular.

Mitjançant la **disposició derogatòria única** queden derogades totes les normes d'igual o inferior rang, com també els convenis i les autoritzacions que, totalment o parcialment, contradiguen, impossibiliten o dificulten l'aplicació efectiva d'aquesta llei. A més, relaciona una sèrie de lleis de les quals han de quedar derogades parcialment les previsions contràries a la llei, especialment en la part que contradiguen, impossibiliten o dificulten la implantació efectiva del seu contingut.

La **disposició final primera** estableix els títols competencials amb els quals es dicta aquesta llei.

En la **disposició final segona** s'habilita el Consell per al desenvolupament reglamentari de la llei.

III. OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

PRIMERA

La matèria objecte de la proposició de llei que s'analitza troba el seu fonament en les **directives europees**, en concret en l'anomenada Directiva marc de residus, Directiva 2008/98/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de novembre de 2008, sobre els residus i per la qual es deroguen diverses directives. Aquesta norma és la que estableix la política europea en matèria de residus, les mesures de prevenció i obligacions de reciclatge, la jerarquia en matèria de gestió de residus i els principis del sisè programa comunitari en matèria de medi ambient.

També s'han de tenir en compte diverses directives amb incidència rellevant en la política de residus, per a adaptar-les als objectius, els requeriments, els criteris i els principis estratègics de la Unió Europea en matèria d'economia circular, com són la Directiva (UE) 2018/849, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifiquen la Directiva 2000/53/CE, relativa als vehicles al final de la seua vida útil; la Directiva 2006/66/CE, relativa a les piles i els acumuladors i als residus de piles i acumuladors, i la Directiva 2012/19/UE, sobre residus d'aparells elèctrics i electrònics; la Directiva (UE) 2018/850, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifica la Directiva 1999/31/CE, relativa a l'abocament de residus; la Directiva (UE) 2018/851, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE, sobre els residus; la Directiva (UE) 2018/852, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifica la Directiva 94/62/CE, relativa als envasos i els residus d'envasos. I així mateix, la Resolució del Parlament Europeu, de 13 de juny de 2018, sobre política de cohesió i economia circular, i la Resolució del Parlament Europeu, de 31 de maig de 2018, sobre l'aplicació de la directiva sobre disseny ecològic, que són clares directrius sobre objectius d'economia circular que la Unió Europea marca als estats membres com a mesures urgents i necessàries per a la recuperació mediambiental i per a garantir un futur sostenible de la societat europea en el

context de la lluita contra el canvi climàtic, el qual requereix polítiques globals i transversals urgents.

Posteriorment destaca la Directiva (UE) 2019/904, del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient.

En l'àmbit estatal ressalten, per la seua rellevància, la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, mitjançant la qual es transposa a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2008/98/CE i s'estableix la legislació estatal bàsica en aquestes matèries, i, més recentment, el Reial decret 646/2020, de 7 de juliol, sobre l'eliminació de residus mitjançant dipòsit en abocador, que transposa la Directiva 2018/850. En aquest sentit, al desembre de 2015, el govern espanyol va aprovar el Pla estatal marc de residus 2016-2022, pel qual s'estableixen els objectius operatius de compliment de la Llei 22/2011, com també l'estructura dels plans autonòmics en matèria de residus i la contribució de les comunitats autònomes a l'assoliment dels objectius estatals en matèria de residus.

I més recentment, al juny de 2020, el Consell de Ministres va aprovar la nova Estratègia espanyola d'economia circular, Espanya circular 2030, alineada amb la segona estratègia d'economia circular de la Unió Europea, que estableix les bases per a impulsar un nou model de producció i consum en el qual el valor de productes, materials i recursos es mantinga en l'economia durant el major temps possible, en la qual es reduïska al mínim la generació de residus i s'aprofiten amb el major abast possible els que no es poden evitar, com també contribueix als esforços d'Espanya per assolir una economia sostenible, descarbonitzada, eficient en l'ús dels recursos i competitiva, que es materialitzarà a través de successius plans d'acció triennals.

Aquesta estratègia entronca amb les principals iniciatives internacionals per a la salvaguarda d'un medi ambient sa: l'Acord de París sobre el canvi climàtic, l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible o la Declaració ministerial de l'Assemblea de les Nacions Unides sobre el medi ambient «Cap a un planeta sense contaminació», acordada al desembre de 2017 a Nairobi, i a més és coherent amb les línies d'acció impulsades en el marc de la Unió Europea, com el Pacte verd europeu i els dos plans de la Comissió Europea en aquesta matèria.

L'adopció d'aquesta nova estratègia estava prevista en l'Agenda del Canvi, adoptada pel govern al febrer de 2019 com a full de ruta de les reformes necessàries per a un creixement sostenible i inclusiu, i també en la Declaració d'emergència climàtica i ambiental, aprovada al

gener de 2020, que la inclou entre les línies prioritàries d'actuació, a part d'haver sigut reconeguda com una de les polítiques palanca del Pla d'acció de l'Agenda 2030 del Govern d'Espanya.

L'estratègia estableix unes orientacions estratègiques i una sèrie d'objectius per a l'any 2030 que es concreten en els següents: reduir l'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle per davall dels 10 milions de tones de CO₂ equivalent; reduir en un 30% el consum nacional de materials amb relació al PIB, prenent com a any de referència el 2010; reduir la generació de residus un 15% respecte del generat en 2010; millorar un 10% l'eficiència en l'ús de l'aigua; reduir la generació de residus un 15% respecte del generat en 2010; reduir la generació de residus d'aliments en tota cadena alimentària: 50% de reducció per càpita a nivell de llar i consum minorista i un 20% en les cadenes de producció i subministrament a partir de l'any 2020, contribuint així als Objectius de desenvolupament sostenible (ODS), i incrementar la reutilització i la preparació per a la reutilització fins a arribar al 10% dels residus municipals generats.

En aquest context de l'àmbit estatal, s'ha de tenir en compte la tramitació, per part del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, del **Projecte de llei de residus i sòls contaminats¹ que derogarà la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats**. Aquest projecte pretén incorporar al nostre ordenament jurídic la Directiva (UE) 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE sobre els residus i es reforça encara més l'aplicació del principi de jerarquia, mitjançant l'obligatorietat de l'ús d'instruments econòmics, i s'enforteix la prevenció de residus i la responsabilitat ampliada del productor. Així mateix, es presenta sota la filosofia de l'economia circular i la prevenció de la generació de residus i la reducció de determinats productes plàstics, i té per objecte impulsar una economia circular i baixa en carboni a Espanya, amb l'objectiu de transposar i donar compliment als nous objectius establits en les directives comunitàries del paquet d'economia circular, com també als derivats de la directiva de plàstics d'un sol ús.

Aquest text persegueix dos objectius fonamentals: un de general, d'establir mesures destinades a protegir el medi ambient i la salut humana, mitjançant la prevenció i la reducció de la generació de residus i dels impactes adversos d'aquests en el medi ambient, i la reducció de l'impacte global de l'ús dels recursos i la millora de la seua eficiència; i un altre d'específic, aplicable a determinats productes de plàstic per a prevenir i reduir-ne l'impacte en el medi

¹ https://www.congreso.es/public_oficiales/L14/CONG/BOCG/A/BOCG-14-A-57-1-C1.PDF#page=1

ambient, en particular en el mitjà aquàtic, i en la salut humana. En definitiva, tracta de gestionar els residus adequadament, però també d'utilitzar aquests residus com a recursos per a generar altres productes o substàncies i afavorir així el pas d'una economia lineal (produir-consumir-tirar) a una circular on s'aposta per un sistema respectuós amb el medi ambient i basat en la prevenció, la reutilització, la reparació i el reciclatge. Aquest model permet estendre la vida útil dels productes, dotar-los d'una segona vida i la recuperació de materials.

En l'àmbit de les **comunitats autònomes**, hi ha governs autonòmics que han desenvolupat aquesta matèria i han tramitat les seues lleis autonòmiques, en el marc de les seues competències i en el de la legislació estatal bàsica.

D'aquesta manera, per ordre cronològic destaca la Llei 14/2018, de residus i la seua fiscalitat, a la Comunitat Foral de Navarra. Aquesta llei foral s'estructura en deu títols, amb 78 articles, huit disposicions addicionals, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria, dues disposicions finals i tres annexos, i té per objecte la prevenció de la generació de residus i la millora en la gestió, amb la finalitat de complir la jerarquia de residus i aconseguir els objectius de l'economia circular i canvi climàtic en el marc de les competències de la Comunitat Foral de Navarra.

La Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, s'estructura en nou títols, amb un total de huitanta-un articles, sis disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries, una disposició derogatòria, quatre disposicions finals i huit annexos, i l'objecte és l'ordenació del règim de prevenció en la producció i la gestió dels residus i la regulació dels sòls contaminats en l'àmbit territorial de les Illes Balears, en el marc de la legislació bàsica estatal i de la legislació comunitària.

La Llei 7/2019, de 29 de novembre, d'economia circular de Castella-la Manxa té nou articles i quatre disposicions finals, i l'objecte és incorporar a l'ordenament jurídic de la regió els principis de l'economia circular, amb la finalitat d'afavorir un creixement econòmic, la creació d'ocupació i la generació de condicions que afavorisquen un desenvolupament sostenible desacoblat del consum de recursos no renovables i de la producció d'externalitats negatives que permeten lluitar contra el canvi climàtic i avançar cap a una economia hipocarbònica a la regió, amb la millora consegüent del medi ambient i, per això, de la vida i el benestar de les persones.

Finalment, l'avantprojecte de llei d'economia circular d'Andalusia, que es troba en tramitació, conté 88 articles, dues disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries i tres disposicions finals, l'objecte del qual és la transició cap a un nou model de protecció ambiental

basat en una economia circular, en el qual es fomenta l'ús racional dels recursos, s'allargue la vida útil dels productes i es minimitze la generació de residus. Aquest model d'economia circular ha de contribuir al creixement econòmic sostenible i a la generació d'ocupació, a la preservació d'espais i recursos naturals, com també a considerar el teixit empresarial i la ciutadania com agents clau per a aquesta transició mitjançant la correcta gestió de residus i un consum responsable.

En aquest context, tota aquesta legislació autonòmica proporciona un referent per a la tramitació de la norma valenciana que es proposa, l'antecedent de la qual està, en part, en la Llei 10/2000, de 12 de desembre, de residus i sòls contaminats de la Comunitat Valenciana, que s'ha vist modificada en quatre ocasions i que té per objecte la prevenció de la generació de residus i la millora en la seua gestió, amb els objectius de complir la jerarquia de gestió de residus, d'acord amb el que hi ha establert en la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, com també contribuir a aconseguir els objectius de les estratègies d'economia circular i lluita contra el canvi climàtic i a propiciar una transició ecològica efectivament i socialment justa, en el marc de les competències de la Generalitat Valenciana.

SEGONA

El CES-CV, atès l'impacte ambiental derivat de l'ús i el consum indiscriminat de recursos i la generació creixent de residus, considera necessària l'aprovació en la Comunitat Valenciana d'una llei de residus que tinga com a finalitat incorporar els criteris d'economia circular en matèria de política de residus, i impulsar la prevenció i la reducció de la generació de residus, la reutilització i el reciclatge d'aquests, com també la incorporació de nou d'aquests en el cicle productiu, tal com està manifestant en les successives memòries sobre la situació socioeconòmica i laboral de la Comunitat Valenciana².

TERCERA

L'Informe sobre el medi rural en la Comunitat Valenciana, aprovat pel comitè el 15 de juliol de 2020, reforça el compromís d'aquesta institució per atendre les especificitats i les necessitats del medi rural a la nostra comunitat. Per a això, proposa aplicar un mecanisme de

² <https://cutt.ly/5nF4oGn>

verificació en els dictàmens que emeta, quan entenga que la norma a dictaminar puga tindre un impacte important en el medi rural.

En compliment d'allò anteriorment exposat, el comitè observa que aquesta proposició de llei ha tingut en compte la situació i les característiques dels municipis de menys de 6.000 habitants quan aborda, per exemple, els sistemes de recollida selectiva en els seus articles 20 a 22.

En clau de desenvolupament territorial, el CES-CV incideix en el paper estratègic que la transició cap a l'economia circular ha d'exercir en el medi rural. Les activitats vinculades a l'economia circular poden convertir-se en un nou factor de generació de rendes i ocupació necessàries per a l'assentament de la població en aquestes zones. En aquest sentit, el CES-CV considera que la proposició de llei hauria d'incorporar mesures i eines concretes, dirigides a afavorir i generar inversió en activitats econòmiques vinculades a economia circular en aquestes zones.

QUARTA

Tenint en compte la transcendència de la matèria objecte d'aquesta regulació en l'adopció per part de tota la societat de noves maneres de produir i consumir, el CES-CV considera que hauria d'haver-se promogut un major procés de participació pública per a la redacció d'aquest text normatiu.

CINQUENA

Com es recull en l'observació general primera, el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic està tramitant el Projecte de llei de residus i sòls contaminats, que incorpora al nostre ordenament jurídic la Directiva (UE) 2018/851 del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE sobre els residus.

Hi ha la possibilitat que l'aprovació de la norma estatal i la proposició de llei que estem dictaminant es faça de forma pràcticament simultània, de manera que hi haja preceptes i obligacions no harmonitzades que originen situacions transitòries d'inseguretats jurídica. En aquest sentit, entre altres, cal recordar la sentència STC 46/1990, del Tribunal Constitucional.

Per això, el CES-CV considera que la proposició de llei ha de ser coherent amb la resta de l'ordenament jurídic nacional i europeu, per a generar un marc normatiu clar i no confús que en facilite el coneixement i la comprensió i, en conseqüència, l'actuació i la presa de decisions per part del conjunt de la societat, donant així compliment al principi de seguretat jurídica.

A tall d'exemple, en l'article 27.1.g s'estableix l'etiquetatge de tovalloletes humides quan hi ha un reglament comunitari³ d'obligat compliment en aquesta matèria.

Aquesta circumstància és d'especial interès en aquelles situacions en les quals es transcriu parts de la normativa bàsica sense contextualitzar-la i aquesta pot veure's modificada posteriorment, com per exemple l'article 27.1.b que transcriu l'article 4.3 del Reial decret 293/2018, sobre reducció del consum de bosses de plàstic i pel qual es crea el registre de productors⁴.

SISENA

El CES-CV estima que la iniciativa autonòmica de proposar una llei amb un impacte significatiu en l'activitat econòmica, amb obligacions rellevants per a la ciutadania, ajuntaments, consorcis i agents econòmics, hauria d'anar acompanyada d'un període transitori o d'una *vacatio legis*, prou amplis, ja que l'entrada en vigor de la norma de manera immediata pot dificultar-ne enormement el compliment.

SETENA

El comitè considera poc operatiu mantenir en vigor l'actual Llei 10/2000, de 12 de desembre, de residus de la Comunitat Valenciana, àmpliament superada pel nou marc jurídic europeu i estatal vigent, i aprovar aquest nou text en matèria de residus i economia circular per a adaptar i completar la llei esmentada. Seria molt més clarificador i oferiria una major seguretat jurídica aprovar una nova llei que derogue l'anterior i deixe clara la normativa vigent, ja que el text proposat no determina quins són els preceptes que quedarien vigents i quins es deroguen de la norma actual.

³ Reglamento d'Execució (UE) 2020/2151 de la Comissió, de 17 de desembre de 2020, pel qual s'estableixen normes sobre les especificacions harmonitzades del marcatge dels productes de plàstic d'un sol ús enumerats en la part D de l'annex de la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient.

⁴ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-6651>

D'igual forma, el CES-CV insisteix en la necessitat de simplificar i unificar la normativa en la matèria, fins i tot tenint en compte altres possibles normes en procés de tramitació.

VUITENA

Un comunicat substancial de la proposició de llei, en particular la continguda en els títols III, capítol II (Prevenició de residus d'envasos de begudes i embalatges de plàstic); IV (Obsolescència programada, reutilització i preparació per a la reutilització); V (Recollida selectiva de residus no industrials); VIII (Mesures per a la producció i el reciclatge de productes d'un sol ús); IX, Capítol II (Mesures complementàries per a la millora dels residus); X (Sensibilització i transparència); XI (Inspecció, responsabilitat administrativa i règim sancionador), com també diverses disposicions de la part final de la proposició i l'annex, poden envair la competència de normativa estatal per a regular el règim de la responsabilitat ampliada del productor (RAP).

Diverses normes i sentències així ho corroboren, com ara l'article 31.3 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats que indica que les mesures de RAP han d'establir-se mitjançant real decret aprovat en Consell de Ministres. El Projecte de llei de residus i sòls contaminats que s'està tramitant manté aquesta condició en l'article 37.2 i, a més, disposa que la facultat d'Estat per a regular la RAP deriva dels títols constitucionals «bases del medi ambient» (article 149.1.23 CE) i «planificació general de l'activitat econòmica» (article 149.1.13 CE), segons la disposició final primera i diverses sentències del Tribunal Suprem sobre els recursos contenciosos administratius interposats enfront dels preceptes del Programa de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya (Precat20), en concret, les sentències 1.121, 1.122, 1.123 i 1.124/2020, dictades el 27 de juliol de 2020, i en la Sentència 1.304/2020, de 14 d'octubre de 2020.

Per tant, el CES-CV estima oportú esperar al que es dispose en la pròxima normativa estatal que transposa les directives europees per a harmonitzar la proposició de llei en matèria de RAP.

NOVENA

La proposició de llei constitueix un projecte de reglamentació tècnica que, de conformitat amb el que hi ha previst en l'article 5 de la Directiva (UE) 2015/1.535, del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de setembre de 2015, podria veure's sotmés al procediment

d'informació en matèria de reglamentacions tècniques o TRIS (*technical regulations information system*). Aquest procediment té per objectiu evitar la creació d'obstacles en el mercat interior abans que es materialitzen. Atès que el projecte de Llei estatal de residus i sòls s'ha sotmès a aquest procediment, el comitè entén que hauria d'analitzar-se si és necessari que es notifique a la Comissió Europea amb caràcter previ a l'aprovació a través del procediment TRIS, exigència també imposada per l'article 16 de la Directiva 94/62/CE relativa als envasos i els residus d'envasos.

DESENA

La proposició de Llei estableix obligacions no previstes per la legislació estatal bàsica i no previstes en altres normatives autonòmiques.

A tall d'exemple, l'article 27 prohibeix a partir de determinades dates la distribució i la venda de productes, com ara versions no reutilitzables i no recarregables de cartutxos i tòners d'impressores i fotocopiadores (punt 6, apartat *b*); les maquinetes d'afaitar no recarregables (punt 7); o els encenedors que no garantisquen 3.000 enceses efectives (punt 6, apartat *c*).

Aquests productes no estan prohibits en la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient ni en el projecte de Llei de residus i sòls contaminats.

El CES-CV entén que hauria de prendre's en consideració si aquestes diferències podrien dificultar l'activitat empresarial, restar competitivitat, encarir els productes i fins i tot provocar el desproveïment d'algun d'ells que no es podrien comercialitzar a la Comunitat Valenciana.

Cal tenir en compte que la proposició de Llei pot provocar restriccions a la competència i afectar la unitat de mercat, conforme al que hi ha disposat en la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat.

En aquest sentit es pronuncia el Ministeri per a la Transició Ecològica i Repte Demogràfic en la Memòria de l'anàlisi de l'impacte normatiu de l'Avantprojecte (en l'actualitat, projecte) de Llei de residus i sòls contaminats, que precisa que les restriccions a la competència i les limitacions a l'accés al mercat establides per les comunitats autònomes no han de resultar absolutes, injustificades o desproporcionades.

En el cas de la proposició de Llei objecte d'estudi, la possible afecció a la competència s'aprecia en alguns articles com el 12, 13, 16, 17, 25, 27 i 32, entre altres.

ONZENA

Al llarg de la norma, s'empren conceptes no definits que introdueixen inseguretats jurídica en la interpretació d'aquesta, com per exemple:

- Materials fàcilment reciclables, biodegradables i compostables (articles 12 i 27).
- Durabilitat i obsolescència programada (article 13).
- Microplàstic i nanoplàstic (article 27).
- Plàstic film no envàs, monodosi (articles 27 i 32).
- Simbiosi industrial (articles 25 i 29).

En el cas concret de l'article 13 de la proposició de llei s'estableix: «1. Es prohibeix a la Comunitat Valenciana la fabricació de qualsevol mena de producte amb objectius d'obsolescència programada, ja siga en el vessant tècnic, de disseny, durabilitat o programari».

Cal indicar que en l'actualitat no hi ha cap marc reglamentari estatal o europeu que definisca el concepte *d'obsolescència programada*. El nou Pla d'acció d'economia circular de la Comissió Europea preveu que, en el marc de la Directiva de disseny ecològic, s'establisquen mesures reglamentàries per a millorar l'eficiència i la reparabilitat dels productes posats en el mercat, de manera que l'usuari tinga una millor capacitat de manteniment i reutilització. La Comissió no prohibirà productes, sinó que establirà requisits perquè aquests es dissenyen «per a durar més en el temps, siguen més fàcils de reutilitzar, reparar i reciclar i incorporar la major quantitat possible de material reciclat».

Així mateix, l'article 27 disposa: «4. A partir de l'1 de juliol de 2021 queda prohibida la distribució i venda de: a) Productes que puguen produir microplàstics i nanoplàstics en cas de mala gestió d'aquests com a residus».

Cal destacar la gran dificultat d'aplicar aquesta exigència que no està regulada ni en la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient, ni en el Projecte de llei de residus i sòls contaminats. La versió d'aquest últim, tramesa al Congrés dels Diputats, en l'article 56, apartat c, tan sols regula les microesferes de plàstic de menys de cinc mil·límetres afegides intencionadament:

«Article 56. Prohibició de determinats productes de plàstic.

A partir del 3 de juliol de 2021, queda prohibida la introducció en el mercat dels productes següents:

...

c) Microesferes de plàstic de menys de cinc mil·límetres afegides intencionadament.

Amb relació a la restricció prevista en l'apartat c, s'aplicarà el que hi ha previst en l'annex XVII del Reglament (CE) número 1.907/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre (Reglament REACH)».

És important referir-se al comentari que la Comissió Europea ha fet en el procediment d'informació en matèria de reglamentacions tècniques (TRIS) sobre aquest punt recollit en el Projecte de llei de residus i sòls contaminats (Notification 2020/658/E. Preliminary draft law on contaminated waste and soil. European Commission. Delivery of comments pursuant to Article 5(2) of Directive (EU) 2015/1535 of 9 September 2015). Aquest procediment de notificació 2015/1.535 permet a la Comissió i als estats membres de la UE d'examinar les reglamentacions tècniques que tenen previst introduir els estats membres per a productes (industrials, agrícoles i pesquers) i per als serveis de la societat de la informació abans de l'adopció d'aquests. L'objectiu consisteix a garantir que aquests textos siguin compatibles amb la legislació de la UE i els principis del mercat interior.

En aquest sentit, la Comissió considera que aquests productes entren sota l'àmbit d'aplicació del reglament relatiu al registre, l'avaluació, l'autorització i la restricció de les substàncies i preparats químics (REACH⁵) i que, en compliment d'aquest, l'Agència Europea de Substàncies i Mescles Químiques (TIRA) està elaborant un annex sobre la prohibició de productes amb microesferes de plàstic com els esmentats. Aquesta obligació i la definició de microplàstics quedaran regulats en el reglament que es preveu que s'aprove el 2022.

Per això, es va sol·licitar a Espanya que, en cas d'introduir finalment la mesura proposada, s'explicita que és una mesura temporal i que es veurà condicionada per l'annex que finalment publique la citada Agència Europea de Substàncies i Mescles Químiques (ECHA).

⁵ Reglament (CE) número 1907/2006 del Parlament Europeu i del Consell de 18 de desembre de 2006 relatiu al registre, l'avaluació, l'autorització i la restricció de les substàncies i preparats químics (REACH), pel qual es crea l'Agència Europea de Substàncies i Preparats Químics, es modifica la Directiva 1999/45/CE i es deroga el Reglament (CEE) número 793/93 del Consell i el Reglament (CE) número 1488/94 de la Comissió com també la Directiva 76/769/CEE del Consell i les Directives 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE i 2000/21/CE de la Comissió.

Aquesta consideració es va realitzar per a les microesferes afegides intencionadament, que és un àmbit d'aplicació molt més concret i delimitat que l'establert en la proposta de llei, productes que puguen produir microplàstics i nanoplàstics en cas de mala gestió d'aquests com a residus.

En conclusió, el CES-CV estima que la indefinició dels esmentats conceptes i l'absència de legislació estatal bàsica sobre aquest tema dota la norma d'una inseguretut jurídica que dificulta a les empreses destinatàries el coneixement i la comprensió de les obligacions.

En aquest sentit, el CES-CV proposa incorporar un article de definicions, d'acord amb la legislació bàsica i comunitària vigent.

DOTZENA

El CES-CV considera que el contingut de la proposició de llei hauria d'emmarcar-se en el compliment d'una estratègia de foment de l'economia circular. Cal recordar que altres comunitats autònomes estan treballant en la definició d'estratègies per al foment de l'economia circular amb la identificació d'objectius i l'establiment d'accions i recursos per a aconseguir-los.

Aquesta estratègia hauria d'estar alineada amb l'Estratègia Espanyola d'Economia Circular, Espanya Circular 2030 com amb la resta de plans i estratègies sectorials autonòmics, amb l'objectiu d'establir les bases per a impulsar un nou model de producció i consum, que aposte per reintroduir en el cicle productiu tots els recursos.

D'altra banda, el CES-CV estima que la proposició de llei centra la seua actuació en la reducció i reciclatge de determinades fraccions de residus, com per exemple la de residus d'envasos de begudes, i deixa al marge altres mesures dirigides a la reducció i la reintegració en el procés productiu d'altres fraccions de residus no menys importants com, entre altres, els residus tèxtils i els residus de la construcció i demolició.

D'igual forma, el CES-CV observa que el concepte «transició ecològica» només apareix en el títol de la norma, i al llarg del text no es defineix ni es desenvolupa, per la qual cosa s'estima oportú eliminar aquest terme i referir-se a una llei de «gestió eficient de recursos i economia circular», en lloc de «residus» com indica el títol de la proposició de llei, per tal d'avançar cap a una economia circular.

TRETZENA

El CES-CV considera important que la proposició de llei contemple mesures de foment dels nous jaciments o oportunitats d'ocupació que es poden generar amb l'economia circular - segons indiquen diversos estudis-, com també mesures vinculades a la formació, capaciació i reciclatge de les persones treballadores i empreses. En aquest sentit, el Comitè Econòmic i Social Europeu (CESE) en el seu Dictamen INT/895 Nou pla d'acció per a l'economia circular subratlla la necessitat de difondre la «cultura circular» a través de la formació, la creació de capacitats i la defensa que el pacte proposat per a les competències i l'ocupació en el marc del FSE+ representa una oportunitat òptima per a l'execució de les propostes previstes. Així mateix, la Comissió Europea estima que el Pacte Verd Europeu, que estableix un ambiciós full de ruta cap a una economia circular climàticament neutra, pot llançar importants beneficis nets en termes de creixement del PIB i de creació d'ocupació.

A més, el comitè considera oportú que l'administració hauria de fomentar els acords voluntaris entre els diferents actors- agents socials i econòmics- per a aconseguir els objectius marcats. A tall d'exemple se cita l'Acord per a l'ús sostenible dels recursos, la protecció del medi ambient, la salut de les persones i la millora de la competitivitat del sector cimentar espanyol, que compta amb la seua tercera edició.

CATORZENA

A part de les observacions realitzades als articles 17 i 27.6, el CES-CV estima convenient que la proposició de llei contemple mesures específiques dirigides a la venda en línia per a la minimització en la generació de residus, reciclatge i aprofitament de materials, d'acord amb la nova legislació estatal.

QUINZENA

La proposició de llei genera noves estructures administratives i estableix determinades obligacions que suposaran un cost per a l'administració. A més, preveu la creació del Fons Ambiental de Residus i Economia Circular per al finançament d'activitats de la Generalitat.

El CES-CV entén que seria convenient realitzar un estudi econòmic per a avaluar els costos que suposarà per a l'administració local i autonòmica l'aprovació de la proposició de llei.

SETZENA

La proposició de llei inclou l'obligació de nous tràmits administratius que poden suposar un increment en els costos d'operació de les empreses.

En aquest sentit, el CES-CV considera que hauria de revisar-se si obligacions com les que s'estableixen, per exemple, en els articles 12.5, 13.3, 16.5 i 32.2, entre altres, són necessàries i raonables per al compliment dels objectius de la norma.

DISSETENA

En la proposició de llei, tant en l'exposició de motius com en els articles 8 i 9 concretament es fa referència al terme «malbaratament alimentari o d'aliments».

En aquest sentit, el CES-CV considera que és més adequat utilitzar el concepte de «desaprofitament alimentari», ja que a més d'englobar l'anterior, és el terme més utilitzat pels organismes internacionals com el International Panel on Climate Change (IPCC), per a conscienciar la societat sobre aquesta problemàtica.

DIVUITENA

Amb relació a tots els terminis que s'indiquen en el conjunt de la proposició de llei, des del comitè es considera que haurien de revisar-se i adaptar-se aquests a la data d'aprovació de la mateixa proposició de llei.

IV. OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte

El CES-CV proposa millorar la redacció del **punt 2, apartat b**, d'aquest article, d'acord amb la normativa estatal bàsica i amb la resta de normativa d'aplicació. En aquest sentit, cal indicar que l'abocament final i la incineració de residus es realitza en instal·lacions degudament autoritzades conforme el Reial decret 653/2003, de 30 de maig, sobre incineració de residus.

Per això, en concret, considera convenient substituir el tenor «tècniques d'abocament final i la incineració» per «instal·lacions d'incineració de residus i abocadors».

En segon lloc, amb relació al **punt 2, apartat d**, el CES-CV observa que l'administració estatal transposa la normativa europea en matèria de residus i economia circular a l'ordenament jurídic estatal com a legislació estatal bàsica d'obligat compliment, garantint la unitat de mercat. Igualment és l'administració central la que marca els objectius operatius de compliment en matèria de residus i la contribució de les comunitats autònomes al seu compliment.

Per això, el comitè proposa incloure també l'administració estatal com a entitat a coordinar-se per al compliment del que es disposa en la proposició de llei, per la qual cosa el citat punt quedaria amb la redacció següent:

«2. L'objecte d'aquesta llei es materialitza en les finalitats següents:

(...)

*d) Consolidar el model de governança basat en la coordinació efectiva de les **administracions implicades** per a dur a terme una gestió adequada dels residus domèstics, comercials, bioresidus i agrícoles en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana en totes les fases del procés de tractament d'aquests residus (recollida, transport, tractament, recuperació de materials i disposició final) basada en la jerarquia de gestió de residus i els criteris de l'economia circular.»*

En tercer lloc, el CES-CV aprecia que la llei estableix entre les seues finalitats, en concret, en l'**apartat g, de l'esmentat punt 2**, «contribuir a la regeneració d'espais degradats i a la descontaminació dels sòls». No obstant això, posteriorment no es desenvolupa en cap apartat específic de la norma, excepte en l'**apartat k** de l'article 6 referit a les funcions de l'Agència Valenciana de Residus i Economia Circular.

Finalment, el comitè entén que és necessari vincular l'objecte de la llei de fomentar l'economia circular amb el seu impacte sobre el patrimoni natural de la Comunitat Valenciana, el model econòmic, el compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 i la necessària participació i implicació ciutadana. Per tant, suggereix **incorporar en el punt 2** les finalitats següents, que passarien a denominar-se com apartats *h, j i k*:

- Preservar el medi ambient de la Comunitat Valenciana, optimitzant l'ús dels recursos naturals, minimitzant la producció de residus i afavorint la transició cap a un model econòmic tendent a la neutralitat climàtica.

- Contribuir al compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, com també al nou Pla d'acció per a l'economia circular per una Europa més neta i competitiva.
- Promoure la informació, la participació i la conscienciació ciutadana mitjançant el foment d'una cultura basada en la corresponsabilitat ambiental en el comportament diari de les persones consumidores, les empreses i les administracions.

Article 2. Àmbit d'aplicació

Les restes de podes agrícoles i la palla d'arròs, quan s'utilitzen en el marc de les explotacions agràries, poden ser un element clau en l'activitat agrària com a fertilització orgànica mitjançant la trituració i incorporació al sòl. El CES-CV, en línia amb la *nota interpretativa de l'abast d'exclusió de la Llei de residus i sòls contaminats publicada per la Subdirecció General d'Economia Circular del Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic*⁶, estima que haurien d'excloure's de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei.

A més, considera que no cal, i pot crear confusió, enumerar només una sèrie dels residus que estan inclosos en l'àmbit d'aplicació de la llei i, per tant, haurien d'eliminar-se les referències concretes que es recullen en la redacció d'aquest article.

Considerant les observacions anteriors, es proposa la redacció següent de l'article 2:

«S'inclouen en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei els residus que es generen o gestionen en el territori de la Comunitat Valenciana, amb les exclusions establides en l'article 2 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, o la norma que la substituïska, com també en la Llei 10/2000, de 12 de desembre, de residus de la Comunitat Valenciana, i en el Pla integral de residus de la Comunitat Valenciana, aprovat mitjançant el Decret 55/2019, de 5 d'abril, del Consell, d'obligat compliment en la Comunitat Valenciana.»

⁶ https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/prevencion-y-gestion-residuos/notainterpretativaexclusionlrscmaterialnatural_tcm30-525030.pdf

TÍTOL II. ORGANITZACIÓ I RECURSOS

CAPÍTOL I. DE L'AGÈNCIA VALENCIANA DE RESIDUS I ECONOMIA CIRCULAR (AVAREC) I L'OFICINA DE PREVENCIÓ DE RESIDUS I IMPULS DE L'ECONOMIA CIRCULAR

Article 6. Funcions de l'Agència Valenciana de Residus i Economia Circular

En primer lloc, el comitè considera que, encara que les competències de la gestió de residus solen ser municipals o supramunicipals, s'hauria de considerar la participació de la iniciativa privada en tots els àmbits de la gestió de residus i, per tant, proposa incloure en l'apartat **b** la **cooperació o la col·laboració publicoprivada** com a instrument de col·laboració per a la construcció i explotació d'instal·lacions públiques supramunicipals de prevenció i gestió de residus. La redacció d'aquest apartat quedaria amb el següent tenor:

«b) Construir o explotar instal·lacions públiques supramunicipals de prevenció i gestió de residus, directament o per mitjà d'instruments administratius de col·laboració i cooperació o la constitució o la participació en societats, o en el seu cas, per instruments de col·laboració publicoprivada.»

El CES-CV assenyala la possible duplicitat de funcions de l'Oficina de Prevenció de Residus i Impuls a l'Economia Circular establida en l'apartat **d** amb l'actual Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana (CEAM).

Respecte al foment del consum sostenible, la ciutadania té a les seues mans en la seua condició de persona consumidora la capacitat d'influir positivament en el procés de canvi. No obstant això, en tot el text no trobem mecanismes que promoguen el coneixement de l'adequat etiquetatge que aporte confiança i informació fiable a la persona consumidora, especialment davant nous termes com a compostable, residu zero, etc., ni mesures de foment de les etiquetes ecològiques, especialment l'etiqueta ecològica. És fonamental aquest assumpte perquè la ciutadania pugua ser conscient de la seua elecció, fins i tot en el marc de la contractació pública sostenible que fa referència en l'art. 9.1 a).

En segon lloc, el CES-CV estima que ha d'incloure's, en l'apartat **k**, la funció de **«fomentar»** per a ajudar a la regeneració d'espais degradats i la descontaminació de sòls de titularitat privada.

En tercer lloc, el comitè entén que, en definir-se les funcions de l'Agència Valenciana de Residus i Economia Circular mitjançant llei, les modificacions d'aquestes funcions que en un

futur es proposen haurien de realitzar-se amb una norma del mateix rang, per a garantir un procés ple de participació pública i dels grups parlamentaris mitjançant el seu debat en les Corts Valencianes. Per tant, el CES-CV proposa eliminar l'apartat **I**, que faculta el Consell per a assignar reglamentàriament noves funcions a l'agència.

En quart lloc, cal indicar que el desenvolupament de la política autonòmica en matèria d'economia circular, l'impuls d'actuacions de caràcter autonòmic en matèria de simbiosi industrial i la gestió del Fons Ambiental de Gestió de Residus, són elements introduïts per la proposició de llei. En aquest sentit, el CES-CV considera necessari incloure **apartats nous** per a establir funcions addicionals de l'agència relacionades amb les matèries anteriorment esmentades:

- el desenvolupament de la política autonòmica en matèria d'economia circular
- l'impuls d'actuacions de caràcter autonòmic en matèria de simbiosi industrial i
- la gestió del Fons Ambiental de Gestió de Residus

El comitè entén que la funció de formació que té l'agència ha de reforçar-se amb un **apartat nou** que incloga «Fomentar i establir línies d'ajuda a entitats, associacions i corporacions, sense ànim de lucre, per a generar accions que coadjuven a complir les funcions de l'agència en matèria de formació, informació i conscienciació.»

Finalment, es considera oportú que s'incloga, dins de les competències de la Agència Valenciana de Residus i Economia Circular (AVAREC), el suport i l'assistència al Servei d'Inspecció (servei que depén de la Direcció General de Qualitat i Educació Ambiental i de la Subdirecció General del Canvi Climàtic i Qualitat Ambiental), sense perjudici que aquesta col·laboració n'afecte l'actual que tenen les entitats col·laboradores acreditades, inscrites en el Registre d'Entitats Col·laboradores en Matèria de Qualitat Ambiental (ECMCA).

CAPÍTOL II. FONS AMBIENTAL DE GESTIÓ DE RESIDUS I ECONOMIA CIRCULAR DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Article 7. Creació, objecte, adscripció i recursos del Fons ambiental de gestió de residus i economia circular de la Comunitat Valenciana

El **punt 2** d'aquest article només estableix com a destí majoritari del fons ambiental el finançament de projectes per a la prevenció de la generació, reutilització, separació, reciclatge, compostatge i, en general, de residus de competència municipal.

Aquest fons també es nodrirà dels impostos que s'apliquen sobre residus industrials, com es recull en el punt 4, apartat *b* «Els ingressos derivats dels cànon autònomic d'abocament i incineració, tant de residus industrials com de residus domèstics, recaptats per l'Agència Tributària Valenciana, una vegada deduïdes les despeses de gestió.» És per tant necessari, que la proposta de llei incloga com a projectes i inversions finançables, activitats de foment de l'economia circular vinculades a altres trams del cicle de vida dels productes i serveis.

A tall d'exemple, el Fons ambiental de gestió de residus podria finançar les mesures de suport que es preveuen en l'article 15 «per a la creació i el desenvolupament d'un teixit comercial de venda de productes de segona mà, reutilitzats o reparats, com també d'un teixit empresarial de reparació i reutilització de productes». Altres exemples podrien ser: ecodisseny i altres accions d'R+D; reutilització de productes; simbiosi industrial; valorització de residus, com també totes aquelles actuacions en matèria de gestió de residus tendents a disminuir les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle; modificació del sistema de producció cap una economia de la funcionalitat i de servei; promoció i aplicació del model circular en les cadenes de valor de productes i serveis.

Per això, el CES-CV proposa incloure un punt addicional que establisca la possibilitat de finançar un altre tipus d'actuacions vinculades al cicle productiu, importants per al foment de l'economia circular, com les esmentades anteriorment.

En el **punt 3**, de l'article 7, queda expressament prohibit el finançament d'operacions d'incineració de residus industrials amb recursos del fons ambiental. El CES-CV considera que hauria de prohibir-se el finançament d'instal·lacions d'incineració de residus de manera genèrica.

Adicionalment la redacció del punt 3 ha d'ajustar-se a la normativa estatal bàsica i resta de normativa d'aplicació, en les quals s'estableix que l'operació d'incineració de residus es realitza en instal·lacions degudament autoritzades conforme el Reial decret 653/2003, de 30 de maig, sobre incineració de residus.

Per tot això, el comitè considera que ha de modificar-se la redacció d'aquest punt substituint «operacions d'incineració de residus industrials» per «instal·lacions d'incineració de residus».

El comitè entén que han de preveure's altres fonts de finançament com, per exemple, l'assignació autonòmica de fons europeus, per la qual cosa es proposa incloure un **apartat nou** que reculla la possible contribució d'altres ingressos, com els derivats de l'assignació autonòmica de fons europeus.

TÍTOL III. MESURES DE PREVENCIÓ

CAPÍTOL I. RESPONSABILITAT I CONTRACTACIÓ DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES I EDUCACIÓ AMBIENTAL EN MATÈRIA DE RESIDUS I ECONOMIA CIRCULAR

Article 8. Responsabilitat de l'administració pública

Las administracions públiques autonòmica i locals, el seu sector públic instrumental i les societats mercantils participades pel sector públic valencià són òrgans directament implicats i decisors en altres accions que estan vinculades en el foment de l'economia circular i que són complementàries a la prevenció i la correcta gestió de residus.

Per aquesta raó, el CES-CV proposa ampliar les responsabilitats de l'administració pública, inclosos aspectes com ara la implantació de polítiques de compra pública verda, les accions de divulgació d'un nou model econòmic basat en la transició ecològica i cap a una economia circular, la creació de mercats per a matèries primeres secundàries i la generació d'iniciatives de simbiosi industrial, entre d'altres.

Article 9. Contractació pública sostenible, innovació, impuls de l'economia circular i prevenció del malbaratament alimentari

En primer lloc, el CES-CV considera que el Pla de contractació pública sostenible, com també la resta de criteris regulats en aquest article, haurien de referenciar-se tant amb el que estableix la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, com la Llei 18/2018, de 13 de juliol, de foment de responsabilitat social; cosa per la qual s'hauria de detallar els procediments a seguir per a aplicar aquests criteris i a quin tipus de contractes administratius afectaria.

En el **punt 1** d'aquest article, el CES-CV considera que l'impuls i la prioritització dels productes reutilitzables, reutilitzats, biodegradables, reciclables i reciclats han de complementar-se amb un enfocament de «cicle de vida», ja que és aquesta anàlisi la que facilita una fotografia completa dels impactes del producte en totes les seues fases de vida: producció, transport, ús i fi de vida. Aquesta anàlisi permet posar en valor un altre tipus de característiques intrínseques a aquest, no vinculades a la seua capacitat de reutilització i reciclatge (molt enfocats a envasos) com ho són la durabilitat i la proximitat (aplicable a un altre tipus de productes com ara béns d'equip i construcció).

Per això, el Comité proposa afegir en el punt 1, com a criteri addicional, la durabilitat del producte, la proximitat i l'estudi del seu impacte ambiental sota l'enfocament integral de l'anàlisi de «cicle de vida».

La normativa europea a la qual fa referència l'**apartat d del punt 1** té un àmbit d'aplicació limitat al disseny ecològic aplicable als productes relacionats amb l'energia. Es proposa ampliar el ventall de productes ecològics que poden tenir cabuda en els criteris d'adquisició que fixe el Consell en el pla de contractació pública. D'aquesta forma s'incentiva la implantació d'aquest tipus d'eines i certificacions que afavoreixen la innovació, la prevenció en la generació de residus i la minimització de l'impacte ambiental de productes i serveis.

Per tant, el CES-CV considera que, en l'àmbit de la contractació i la compra públiques de l'administració pública valenciana i el seu sector públic instrumental, cal prioritzar també l'adquisició i l'ús de productes que complisquen criteris relacionats amb l'etiqueta ecològica de

la Unió Europea (*ecolabel*)⁷, com també productes registrats en sistemes de declaració ambiental de productes (DAP)⁸.

Amb relació al **punt 2, apartat b**, cal indicar que en matèria de prevenció del malbaratament alimentari és important distingir aquelles mesures destinades a evitar-lo dins del procés productiu mateix. Aquestes actuacions han d'emmarcar-se en el marc de l'economia circular, de manera que els excedents de producció del sector primari i de la resta de la cadena alimentària siguem captats i transferits per a ser valorats mitjançant transformació a través de la indústria agroalimentària.

D'aquesta forma, en primera instància, s'ha de donar una eixida de primer nivell, davant de la seua conversió en residu, a un gran volum d'aliments i garantir en tot moment els estàndards de seguretat alimentària que estableix la legislació, alhora que es descongestiona la cadena alimentària de productes peribles que, en determinades circumstàncies, podrien generar situacions de sobreoferta que pogueren empènyer a la baixa els preus de compra de l'aliment fresc al productor primari.

A més, en el punt 2.b, vinculat a la donació d'aliments, per la seua importància mereix un tractament específic més enllà de la seua contribució a l'economia circular. En aquest sentit la Unió Europea va publicar el 25 d'octubre de 2017 el document *Comunicació de la Comissió: Orientacions de la UE sobre la donació d'aliments*, que no sols analitza el context i la situació general sobre la donació d'aliments, sinó que també dona una sèrie de pautes lligades a la legislació alimentària en aspectes com ara la higiene alimentària, la informació al consumidor i d'altres elements vinculats a la seguretat alimentària.

Aquesta comunicació reforça que el marc regulador al qual ha d'acollir-se la donació d'aliments és similar al de la producció i la comercialització dels aliments i, en aquest cas, la regulació de partida és el Reglament (CE) 178/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2002, pel qual s'estableixen els principis i els requisits generals de la legislació

⁷ [Reglament \(CE\) núm. 66/2010 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de novembre de 2009, relatiu a l'etiqueta ecològica de la Unió Europea](#) i el [Reial decret 234/2013, de 5 d'abril, pel qual s'estableixen normes per a l'aplicació del Reglament \(CE\) núm. 66/2010 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de novembre de 2009, relatiu a l'etiqueta ecològica de la Unió Europea](#).

⁸ Declaracions ambientals de producte (DAP) conforme a la norma UNE-EN-ISO basades en l'anàlisi de cicle de vida (ISO 14024, 14025 i 14026).

alimentària, es crea l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària i es fixen procediments relatius a la seguretat alimentària.

Els agents de la cadena agroalimentària comparteixen els objectius de l'ONU i l'ODS 12.3. *D'ací a 2030, reduir a la meitat el malbaratament d'aliments per càpita mundial en la venda al detall i a nivell dels consumidors i reduir les pèrdues d'aliments en les cadenes de producció i subministrament, incloses les pèrdues posteriors a la collita*— i són conscients de la importància que tenen les mesures destinades a la reducció del malbaratament d'aliments, per a utilitzar millor els residus alimentaris, l'aprofitament d'excedents alimentaris o la prevenció de les pèrdues i el malbaratament d'aliments. De fet, són els primers interessats a habilitar els mecanismes necessaris per a garantir les donacions d'aliments amb les suficients garanties jurídiques i, sobretot, de seguretat alimentària.

Aquesta regulació caldria circumscriure-la en el context de la seguretat alimentària, conforme a les orientacions marcades per la Unió Europea i la legislació estatal bàsica, per la qual cosa no pertoca emmarcar-la en l'àmbit de la prevenció de residus.

Per tot el que s'hi ha exposat, el comitè proposa incloure en aquest punt 2, apartat *b*, actuacions de foment de la inversió i innovació en nous processos en la cadena agroalimentària que permeten la valorització dels excedents de producció i consum a través de la indústria agroalimentària.

Article 10. Servei local d'educació ambiental en matèria de recollida i gestió dels residus domèstics i assimilables

Amb relació al **punt 2** d'aquest article, des del comitè es considera que, si escau, aquests serveis han d'estar coordinats pel Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana (CEACV), que així mateix hauria d'establir uns criteris mínims de formació i informació mediambiental.

CAPÍTOL II. PREVENCIÓ DE RESIDUS D'ENVASOS DE BEGUDES I D'EMBALATGES DE PLÀSTIC

Article 11. Prevenió de la generació de residus d'envasos de begudes

En primer lloc, el comitè proposa modificar el títol de l'article, ja que només fa referència a envasos de begudes i estableix disposicions d'obligat compliment per a envasos d'altres productes.

Pel que fa al **punt 1**, cal indicar que l'aigua de l'aixeta i l'aigua mineral natural són dos productes diferents. Les aigües minerals són aigües molt singulars, regulades per una legislació específica tant en l'àmbit comunitari com espanyol (Directiva 2009/54/CE i Reial decret 1.798/2010) i diferent de la relativa a les aigües de consum públic. Són aigües d'origen subterrani, pures en origen, amb una composició mineral constant que es manté en el temps i que, a diferència de les aigües de l'aixeta, no poden rebre cap tipus de tractament químic per a consumir-les. S'envasen a peu de brollador, mitjançant uns estrictes protocols i controls, amb la finalitat de protegir la puresa original i garantir el manteniment de les propietats i les característiques naturals.

Per la seua banda, l'aigua de l'aixeta és objecte d'un servei públic, el proveïment i la qualitat del qual ha de garantir l'administració pública. En la seua majoria provenen d'aigües superficials i d'origens diversos (embassaments, rius, dessalinitzadores, etc.) i, per tant, són de composició canviant i no es pot conèixer la seua composició en el moment de consumir-les.

El CES-CV considera que el preu de l'aigua mineral i de l'aixeta no es pot comparar perquè en el segon supòsit, en tractar-se d'un servei públic, el determina l'administració, mentre que en el cas de l'aigua envasada es tracta del preu d'un producte alimentari que es comercialitza en el mercat de lliure competència, igual que altres begudes envasades. El preu de venda al públic de l'aigua mineral a Espanya és dels més baixos de la Unió Europea (de 0,21 €/l).

Per tant, es proposa eliminar l'última part de l'apartat c, del punt 1, d'aquest article i la redacció queda així:

«1. En virtut del que estableix l'article 8 d'aquesta llei, les administracions públiques autonòmica i locals de la Comunitat Valenciana i el seu sector públic instrumental, en l'àmbit de les respectives competències:

[...]

c) Han de desenvolupar campanyes periòdiques informatives i de promoció de consum de l'aigua potable de l'aixeta, procedent de la xarxa municipal de proveïment d'aigua potable. Mitjançant aquestes campanyes, s'ha de subministrar a la ciutadania informació actualitzada i periòdica sobre la qualitat i les garanties sanitàries, la seguretat alimentària i les propietats organolèptiques de l'aigua potable subministrada a través de les xarxes municipals de proveïment d'aigua potable, com també informació sobre l'impacte ambiental i el cost econòmic de l'aigua potable de l'aixeta procedent de la xarxa municipal de proveïment d'aigua potable per a consum humà.»

D'altra banda, es troben a faltar mesures per a millorar les propietats organolèptiques de l'aigua de l'aixeta, que és el principal problema que fa que no es consumisca de forma més generalitzada.

En el **punt 3** referit als establiments del sector hotels, restaurants i cafeteria (Horeca), l'apartat 4 de l'article 12 d'aquest text, disposa que, a més del tipus d'envàs permès (reciclabilitat, material, etc.), l'establiment ha d'estar adherit a un sistema de responsabilitat ampliada del productor o sistema integrat de gestió per als envasos.

En aquest sentit, el CES-CV considera que pot ser complexa per al sector Horeca aquesta última obligació prevista en aquest apartat 4 de l'article 12, per la qual cosa suggereix que siga suficient que complisquen amb les característiques de l'envàs, una vegada aclarit el concepte de «*fàcilment reciclable*».

Article 12. Film no envàs i embalatges no reutilitzables i difícilment o no reciclables

Al llarg de l'article s'estableixen disposicions relatives a conceptes tècnics que no estan definits i generen confusió en l'àmbit d'aplicació de la norma, com ara «*film no envàs*», «*fàcilment reciclable*», «*compostable*» o «*biodegradable*».

El comitè considera que en el text de la proposició de llei haurien d'aclarir-se aquests conceptes, atesa la seua ambigüitat subjecta a interpretacions, tal com s'ha indicat en l'observació general onze.

En aquest sentit, amb relació als termes «reciclable» i «fàcilment reciclable», la norma UNE-EN 13430, Envasos i embalatges. Requisits per a envasos i embalatges recuperables mitjançant reciclatge de materials, estableix el procediment per a autoavaluar el grau de

reciclabilitat, però no hi ha cap normativa que establisca el percentatge de reciclabilitat perquè un envàs es considere reciclable.

El concepte de «reciclabilitat» encara s'està definint en l'àmbit de la Unió Europea. És essencial esperar a disposar d'una definició harmonitzada a la Unió Europea per a poder aplicar limitacions a la comercialització de determinats envasos i embalatges. A tall d'exemple, un envàs pot ser reciclable i finalment no ser reintroduït en el procés productiu perquè no es disposa al territori d'instal·lacions per a això.

Quant als conceptes «*biodegradable*» i «*compostable*», la Directiva 2019/904, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient (Directiva SUP), estableix com a «*plàstic biodegradable*» un *plàstic capaç de patir descomposició física o biològica, de manera que, en últim terme, es descompon en diòxid de carboni (CO₂), biomassa i aigua, i que, conforme a les normes europees en matèria d'envasos, és valoritzable mitjançant compostatge i digestió anaeròbia.*

Els plàstics biodegradables poden ser biodegradables en sòl, conforme a la norma UNE-EN 17556:2020, o biodegradables en condicions de compostatge, conforme a la norma UNE-EN ISO 14855:2019. Així, segons les condicions ambientals varia la velocitat de «biodegradabilitat». A tall d'exemple, l'àcid polilàctic (PLA), que és un dels biopolímers biodegradables més utilitzat, en condicions favorables (compostatge amb temperatura i humitat) biodegrada bé i ràpid (mesos), però sense aquestes condicions degrada molt lent (centenars d'anys).

Per això, el comitè considera necessari assegurar que el flux de la gestió d'aquest material siga l'adequat, és a dir, el compostatge; perquè no té sentit exigir materials biodegradables quan no van a compostatge. De fet, si es mescla amb el corrent d'envasos lleugers pot arribar a contaminar i espatllar fàcilment el reciclatge de plàstic PET (tereftalat de polietilè). Fomentar els biodegradables sense assegurar-ne la destinació a plantes de compostatge pot generar una disminució del reciclatge de materials reciclables com el PET i un increment de plàstic que acabe en abocador.

Per la seua banda, «compostable» significa que pot ser degradat per l'acció d'organismes (és a dir, biològicament) i produir diòxid de carboni, aigua, compostos inorgànics i biomassa en un període de temps controlat i sota unes condicions determinades.

També existeixen altres conceptes que haurien d'aclarir-se com «envàs» i «embalatge» que s'utilitzen indistintament, sense considerar la diferenciació establida en la normativa estatal bàsica a través de conceptes definits.

En aquest context és important realitzar la distinció entre envàs de venda o primari, envàs col·lectiu o secundari i envàs de transport o terciari. A tall d'exemple, el punt 5 indica que: *«Llevat que el govern de l'Estat ho regule específicament, queda prohibit a la Comunitat Valenciana l'embalatge mixt en plàstic i cartó de productes, llevat que el sistema integrat de gestió corresponent certifique...»* no queda clar si es refereix a un envàs de venda d'un aliment cuinat (per exemple, galetes en una safata de cartó recoberta de plàstic film), a un envàs de suc (bric) o a un transport col·lectiu d'un producte (diversos sucus en una caixa).

Quant al **punt 1** d'aquest article, el comitè considera, així mateix, que s'hauria d'aclarir el terme *«film no envàs»*, ja que des d'un punt de vista pràctic no s'entén quins tipus de productes poden ser les bosses de film no envàs.

Si el que es busca és prohibir etiquetar com a «envàs» aquells productes que són envasos i no estan adherits a un sistema de responsabilitat ampliada del productor (SCRAP), el CES-CV considera que ha d'aclarir-se la redacció. D'altra banda, en l'article ha de fer-se referència al fet que aquesta disposició ja està recollida en l'article 46 sobre sancions de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats.

Igualment i per a evitar confusions addicionals lligades al concepte «film no envàs», cal excloure de l'aplicació d'aquest article els envasos industrials o comercials.

En l'àmbit industrial, el film retràctil que s'utilitza per a fixar l'embalatge en el palet es converteix en un residu industrial o comercial, d'acord amb la llei estatal, és a dir, no arriba a l'usuari final, sinó que arriba a un professional que té l'obligació de gestionar-lo a través d'un gestor autoritzat. Finalment, cal indicar que, en l'àmbit industrial, els envasos i els embalatges necessiten unes prestacions mínimes per a assegurar el trasllat segur de les mercaderies.

En el **punt 2** s'indica que es pot gravar amb el cànon de penalització d'abocament el plàstic i el film no envàs i en el Projecte de llei de residus i sòls contaminats, en el títol VII (Mesures fiscals per a incentivar l'economia circular), capítol I, articles 67 i següents es contempla un «impost especial sobre els envasos de plàstic no reutilitzables», tribut de naturalesa indirecta que recau sobre la fabricació, la importació o l'adquisició intracomunitària d'aquests envasos que seran objecte d'introducció en el mercat espanyol.

Amb relació a aquest aspecte, el comitè vol alertar que pot existir un supòsit de doble imposició pel mateix fet imposable si s'aproven ambdues normes.

En el **punt 3** s'exclou de la comercialització els paquets de llaunes o botelles de begudes refrescants subjectes mitjançant anelles de plàstic o altres envasos col·lectius secundaris no fàcilment reciclables. Aquesta prohibició no es recull ni en la normativa comunitària, ni en el projecte de llei de residus i sòls contaminats. Aquest últim, en la versió tramesa al Congrés dels Diputats el maig de 2021, només recull en l'article 55.4 una referència a les anelles de plàstic no compostables i exigeix als agents comercialitzadors que avancen en la reducció del seu consum i el substituïsquen per altres materials.

Així mateix, cal destacar la complexitat tècnica de complir amb el requisit que el plàstic de l'envàs col·lectiu secundari siga biodegradable, ja que no compliria els requisits tècnics necessaris com, per exemple, la necessària resistència del material. Pel que fa a açò, cal destacar que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en la *Guia interpretativa de la Llei 8/2019, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears* ha aclarit que es permet que els plàstics utilitzats en els envasos col·lectius secundaris puguen no ser biodegradables, si són d'almenys un 50 % de plàstic reciclat, no fragmentable i del 70 % a partir de l'1 de gener de 2024, a conseqüència dels problemes tècnics que hi ha per a complir aquesta disposició. El CES-CV entén que per a complir aquest requisit caldria establir terminis que permeten als operadors cometre inversions, modificar processos, homologar i certificar la maquinària, assegurar el subministrament de matèria primera, etc.

Les anelles de subjecció d'envasos i els altres sistemes col·lectius d'agrupació d'envasos, ja siguen de plàstic o cartó, són reciclables amb els mitjans i les tecnologies disponibles avui dia, per la qual cosa aquesta condició hauria de ser suficient. A més, l'article 18 de la Directiva 94/62/CE, de 20 de desembre de 1994, relativa als envasos i als residus d'envasos, estableix que els estats membres no han d'impedir la posada en el mercat al seu territori dels envasos que complisquen les disposicions d'aquesta directiva, com és el cas.

En aquest sentit, des del comitè es considera que caldria modificar el text per a admetre un percentatge de reciclabilitat en les anelles de subjecció i els envasos col·lectius secundaris, ja que, si no és així, pot suposar haver de deixar de comercialitzar determinats productes a la Comunitat Valenciana.

Respecte al **punt 4** i en la línia del que s'ha apuntat com a comentari general al principi d'aquest article sobre els conceptes reciclable i fàcilment reciclable, el CES-CV entén que s'ha d'aclarir el significat de l'expressió «fàcilment reciclable».

Amb relació al **punt 5** d'aquest article, sobre la prohibició de l'emalatge mixt en plàstic i cartó de productes, excepte en el cas en què el sistema integrat de gestió corresponent certifique i garantisca que aquests productes es classifiquen adequadament, es vol destacar que amb aquesta mesura pot limitar-se l'ús d'envasos de cartó per a contenir aliments, atès que sempre requeriran, almenys, d'una làmina de plàstic per a garantir les condicions tècniques, de seguretat alimentària, entre d'altres.

A més, cal indicar que els sistemes integrats de gestió o sistemes de responsabilitat ampliada del productor no tenen normativament les competències ni la capacitat requerides per a realitzar anàlisis i emetre certificacions sobre l'adequat tractament de cap producte per a qualificar-lo com a apte per a posar-lo en el mercat.

Des del comitè es considera que la proposició de llei ha d'avançar en la reducció de la quantitat de productes envasats en plàstic i cartó perquè compleixen amb la Directiva 94/62/CE i que, per tant, la seua venda i distribució no es pot restringir, a més reitera la necessitat d'harmonitzar aquest tipus de mesures per a evitar distorsions en el mercat interior.

TÍTOL IV. OBSOLESCÈNCIA PROGRAMADA, REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ

CAPÍTOL I. SOBRE OBSOLESCÈNCIA PROGRAMADA

Article 13. Prohibició de l'obsolescència programada

En el **punt 1**, que tracta sobre la prohibició de qualsevol mena de producte amb objectius d'obsolescència programada, s'ha d'apuntar que aquest concepte d'obsolescència programada no està definit en la proposició de llei, ni en la legislació estatal bàsica, ni en la normativa comunitària.

Aquesta prohibició afecta el principi de seguretat jurídica, ja que el seu àmbit d'aplicació està subjecte a interpretacions no objectives i pot generar una ruptura d'unitat de mercat i que les empreses de la Comunitat Valenciana tinguen desavantatges competitius amb la resta d'empreses d'altres comunitats autònomes, que poden fabricar i vendre ací els seus productes.

En aquest sentit, el CES-CV considera que l'article ha de revisar-se i adaptar-se als conceptes emprats en la normativa comunitària com ara reparabilitat, ecodisseny, anàlisi del cicle de vida, entre altres.

A més, ha de tenir-se en compte que actualment en l'àmbit europeu s'estan abordant qüestions relacionades amb la reparabilitat en l'àmbit tecnològic i es preveu un desenvolupament normatiu, per la qual cosa s'entén necessari que les qüestions relatives a l'obsolescència programada s'harmonitzen amb la futura norma comunitària.

Pel que concerneix el **punt 3**, els requisits i obligacions establits per als productes sotmesos a la responsabilitat ampliada del productor estan recollits de manera general en l'article 31 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats, i de manera específica per a cada producte, en la normativa específica d'aplicació (aparells elèctrics, pneumàtics fora d'ús, etc.) i són requisits que s'estableixen de forma harmonitzada per a totes les comunitats autònomes.

Aquest punt exigeix als productes sotmesos a responsabilitat ampliada del productor, per a ser comercialitzats a la Comunitat Valenciana, la presentació, mitjançant declaració responsable, d'un estudi de reducció o preparació per a la reutilització o el reciclatge.

Per això, el comitè considera que, atès que, actualment, aquestes declaracions s'estan fent a nivell estatal, l'article hauria de promoure la coordinació entre administracions per a obtenir aquesta informació, per a evitar així càrregues burocràtiques addicionals i innecessàries.

CAPÍTOL II. OPERACIONS DE REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ EN ECOPARCS

Article 15. Foment de l'activitat empresarial vinculada a la reparació i la reutilització

En línia amb la necessitat d'implantar una estratègia d'economia circular a la Comunitat Valenciana, és necessari establir mesures, recursos i terminis temporals per a complimentar-la i que aquestes mesures de suport siguen finançades a través del Fons ambiental de gestió de residus i economia circular (article 7.2.).

El CES-CV considera que, vista la importància d'aquest aspecte, seria desitjable una major concreció en el desenvolupament de tot el que s'indica en aquest precepte, i assenyalava que el termini per a implantar les mesures i els recursos no hauria de ser molt dilatat per a facilitar que entre en vigor en el termini més breu possible.

CAPÍTOL III. REUTILITZACIÓ I PREPARACIÓ PER A LA REUTILITZACIÓ EN MATÈRIA D'ENVASOS DE BEGUDES

Article 16. Envasos de begudes reutilitzables

El CES-CV comparteix plenament l'objectiu de reutilització d'envasos, fins i tot fixant objectius concrets. No obstant l'anterior, aquest article tal com està redactat planteja problemes que haurien de ser objecte d'estudi i solució prèvia a la seua aprovació, com els següents: primer, la necessitat d'un estudi tècnic sobre l'eficiència de les mesures previstes; segon, la possible col·lisió amb les competències reguladores estatals en aquesta matèria; tercer, la necessitat de consultar, amb els sectors econòmics afectats i els agents socials, els problemes logístics i operativitat de la mesura, i quart, l'anàlisi dels inconvenients que es plantegen amb vista a la traçabilitat de l'envàs buit amb els problemes consegüents per a la salut de les persones consumidores.

A més, en alguns apartats concrets, com el **punt 5**, convé tenir en compte que s'hauria de promoure la coordinació entre administracions per a obtenir aquesta informació sobre la venda d'envasos de begudes reutilitzables, per a així evitar càrregues burocràtiques addicionals i innecessàries.

Article 17. Venda en línia

El comité reitera allò que ha manifestat respecte a l'article 16 i considera que han d'analitzar-se les possibles distorsions en el mercat que es poden produir per la diferència de regulació, de concreció i control de la venda en línia i la venda en un establiment comercial, d'acord amb la normativa estatal que està en tràmit.

TÍTOL V. RECOLLIDA SELECTIVA DE RESIDUS NO INDUSTRIALS

Article 18. Àmbit d'aplicació i competències

En el punt 2 es recull que es poden establir convenis de col·laboració amb entitats o empreses d'economia social (AERSS-Associació Espanyola de Recuperadors d'Economia Social i Solidària) per a la recollida selectiva de fraccions específiques de residus.

El CES-CV considera que s'hauria de donar cabuda a la participació del sector privat en aquests convenis, i que aquests haurien de subjectar-se al compliment de la legislació vigent quant al destí de residus en instal·lacions de gestió degudament autoritzades.

A més, el comitè entén que caldria estudiar la possibilitat d'incorporar acords amb empreses de determinats sectors productius, com per exemple el tèxtil i altres, per a la recollida selectiva de residus, per a impulsar al màxim l'economia circular fins al final de la seua vida útil i evitar al màxim el destí final en l'abocador.

CAPÍTOL I. DE LA FRACCIÓ ORGÀNICA

Articles 19: Fracció orgànica en els residus domèstics i comercials i altres bioresidus

El comitè considera que els punts 1 i 2 de l'article 19 haurien de deixar clarament explicitat que no existeix l'obligatorietat de recollida de les restes de podes i de palla d'arròs, en la mesura en què puguen ser un element clau en l'activitat agrària com a fertilització orgànica mitjançant la trituració i la incorporació al sòl.

CAPÍTOL II. DE LA FRACCIÓ NO ORGÀNICA

Article 21. Recollida selectiva de materials no orgànics: fracció resta, envasos, vidre i cartó

En el punt 5 d'aquest article, i quant a la problemàtica associada de les tovallolletes d'un sol ús o higièniques, el CES-CV es remet a l'observació efectuada a l'article 27, punt 1, apartat g.

Article 22. Implantació de sistemes de recollida selectiva de matèria no orgànica (fracció resta, envasos, vidre, cartó, paper) segons grandària del municipi o nucli de població

En relació amb el que es disposa tant en aquest article com en l'article 21, el CES-CV considera que hauria de contrastar-se amb les entitats representatives dels municipis i consorcis de residus la capacitat tècnica instal·lada per a la recollida selectiva i la gestió de residus de matèries no orgàniques, intentant garantir sempre la màxima eficiència i benefici mediambiental.

TÍTOL VI. RECOLLIDA SELECTIVA DE RESIDUS INDUSTRIALS I RESIDUS DE LA CONSTRUCCIÓ I DEMOLICIÓ

Article 23. Residus industrials i assimilables

El comitè respecte a aquest article considera que, per a una major claredat i comprensió del que s'hi estableix, és necessari referenciar el concepte de residus assimilables al que es disposa en l'apartat *b* de l'article 3 de la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats: «*b*) "Residus domèstics": residus generats a les llars a conseqüència de les activitats domèstiques. Es consideren també residus domèstics els similars als anteriors generats en serveis i indústries», per la qual cosa es proposa modificar el precepte en aquest sentit per a incloure la referència a la definició de residu assimilable a domèstic.

En el **punt 2**, el CES-CV recorda que les operacions d'eliminació estan recollides en l'annex I de la citada Llei 22/2011. En aquesta relació de l'annex I no figura la valorització energètica ni la coïncineració amb recuperació d'energia, per això es proposa que la redacció siga genèrica relativa a les operacions d'eliminació o, en tot cas, es remeta a la legislació estatal bàsica de referència.

Quant al **punt 3**, es considera que hauria de preveure's la possibilitat de l'exempció de la fiscalitat si es gestiona el residu de manera particular mitjançant un gestor autoritzat.

En relació amb els **punts 4 i 6**, el CES-CV recorda que la regulació en matèria de residus industrials queda fora de l'àmbit competencial de les administracions locals. I específicament en el **punt 6**, el comitè considera que les obligacions en la matèria haurien de remetre's a la regulació estatal.

Article 24. Residus de materials de la construcció i la demolició

El comitè considera que en aquest article s'hauria de fer referència al Reial decret 105/2008, d'1 de febrer, pel qual es regula la producció i la gestió dels residus de la construcció i la demolició, o a la norma que el substituïska.

En el **punt 2** d'aquest article, el CES-CV estima que resultaria necessari fixar un termini raonable, no superior a sis mesos, per a la reglamentació del sistema de recollida selectiva dels residus de materials de la construcció i la demolició i la resta de qüestions tècniques.

**TÍTOL VII. DE LA CONDICIÓN DE RESIDU I REDUCCIÓ DE L'IMPACTE ENERGÈTIC EN LA RECOLLIDA,
TRANSPORT I TRANSFERÈNCIA DE RESIDUS****Article 25. Fi de la condició de residus**

El projecte estatal de llei de residus i sòls contaminats recull en l'article 5 el procediment que atorgarà major capacitat a les comunitats autònomes per a agilitar la «fi de la condició de residu» de les matèries primeres secundàries, quan complisquen uns determinats criteris establits prèviament i que podran incloure's en les resolucions del gestor.

Per a aconseguir que siga viable aquesta agilitació és necessari que:

- No es fixe una periodicitat, sinó que puga revisar-se conforme les circumstàncies o el progrés tecnològic ho requerisquen.
- Es preveja un desenvolupament reglamentari en un futur pròxim que indique els criteris que hauran de complir-se per a aquest fi de condició de residu:
 - a) Els residus autoritzats com a material d'entrada per a l'operació de valorització.
 - b) Els procediments i les tècniques de tractament permesos.
 - c) Els criteris de qualitat per als materials que deixen de ser residus després de l'operació de valorització, d'acord amb les normes aplicables en matèria de productes, incloent els valors límit per a les substàncies contaminants quan siga necessari.
 - d) Els requisits dels sistemes de gestió per a demostrar el compliment dels criteris relatius a la fi de la condició de residu, concretament per al control de qualitat, l'auto seguiment i l'acreditació, si escau.
 - e) El requisit de disposar d'una declaració de conformitat.

En aquest sentit, el comitè considera que en l'establiment d'aquests criteris és necessari comptar amb la participació del sector empresarial per a garantir la seua viabilitat.

A més, entén que la fi de la condició de residu no ha de regular-se únicament sobre els residus no perillosos, sinó que ha d'aplicar-se a la totalitat dels residus, fomentant les millors tècniques disponibles i el vertader impuls a l'economia circular.

Finalment, en relació amb la segona part del paràgraf segon, el CES-CV estima que el concepte de subproducte hauria d'abordar-se en un altre article independent, ja que sembla que està mesclant dos conceptes (subproducte i fi de condició de residus) que han de tractar-se de forma diferenciada.

Article 26. Dels vehicles de recollida, transport i transferència de residus

El comitè considera que hauria d'analitzar-se la possibilitat de reduir el termini per a l'adquisició de vehicles de recollida de tot tipus de residus domèstics i sanitaris, així com els vehicles de transport i transferència d'aquests residus, motoritzats per gas, sistemes híbrids o sistemes elèctrics, perquè comencen a substituir-se els vehicles més antics i els que arriben al final de la seua vida útil de l'actual flota de vehicles, ja que els beneficis per a la societat i el medi ambient són considerables i la tecnologia està disponible. En tot cas, el termini hauria de fixar-se coordinadament amb el que puga establir-se en altres disposicions sobre la matèria.

TÍTOL VIII. MESURES PER A LA PRODUCCIÓ I EL RECICLATGE DE PRODUCTES D'UN SOL ÚS**Article 27. Utensilis d'un sol ús i altres tipus de productes**

El CES-CV reitera que al llarg del article s'estableixen remissions a conceptes tècnics que no estan definits i poden generar confusió en l'àmbit d'aplicació de la norma. Referent a això ens remetem a l'observació efectuada en l'article 12.

En el **punt 1, apartats a i b**, el comitè considera que el contingut d'aquest article, especialment quant a les condicions econòmiques (preu orientatiu i àmbit d'aplicació-mena de bosses) i als materials que cal prioritzar (per exemple, compostables), ha d'adequar-se al que es disposa en el Reial decret 293/2018, de 18 de maig, sobre reducció del consum de bosses de plàstic i pel qual es crea el Registre de Productors.

D'altra banda, ha de modificar-se el concepte de polímers «naturals i menys agressius amb el medi ambient» per un altre que oferisca més seguretat jurídica, com per exemple «compostables».

En relació amb l'**apartat c**, el CES-CV entén que el contingut ha d'harmonitzar-se amb el que s'estableix en la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient (Directiva SUP), tenint en compte especialment que aquesta directiva diferencia entre un llistat de productes sobre els quals ha de reduir-se el consum (article 4, annex part A) i un llistat de productes la introducció en el mercat dels quals està prohibida (article 5, annex part B), diferència que hauria de mantenir-se perquè amb la redacció actual es prohibeixen en el mercat productes que no estan prohibits en la resta de comunitats autònomes i països de la Unió Europea.

A més, aquesta matèria s'aborda en el Projecte de Llei de residus i sòls contaminats, en concret en el títol V (Reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient), articles 55 i següents, en relació amb la disposició final segona (Incorporació de dret de la Unió Europea), que incorpora a l'ordenament jurídic la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient.

Finalment, respecte a l'exigència d'etiquetar i identificar aquests productes per a la seua recollida selectiva en la fracció compostable, el comitè entén que ha de fer-se referència a l'obligat compliment del Reglament d'execució (UE) 2020/2151 de la Comissió, de 17 de desembre de 2020, pel qual s'estableixen normes sobre les especificacions harmonitzades del marcat dels productes de plàstic d'un sol ús enumerats en la part D de l'annex de la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient.

Respecte als **apartats d, e i f**, el comitè reitera la necessitat d'harmonitzar el precepte amb la legislació europea i estatal, intentant no establir prohibicions més intenses que les previstes en aquesta normativa que puguen afectar la unitat de mercat.

Quant a l'**apartat g**, el CES-CV considera que el contingut ha d'estandarditzar-se amb la normativa comunitària, modificant el concepte de tovalloletes humides pel de tovalloletes prehumitejades per a higiene personal i usos domiliaris, conforme a la Directiva UE 2019/904 del Parlament i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient (Directiva SUP), que s'hi refereix com a tovalloletes prehumitejades per a higiene personal i usos domiliaris.

D'igual forma quant a l'exigència d'etiquetar i identificar aquests productes a l'efecte de la seua recollida selectiva en la fracció compostable, el CES-CV considera que ha de fer-se referència al Reglament d'execució (UE) 2020/2151 de la Comissió, de 17 de desembre de 2020, pel qual s'estableixen normes sobre les especificacions harmonitzades del marcatge dels productes de plàstic d'un sol ús enumerats en la part D de l'annex de la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament Europeu i del Consell, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient.

En relació amb el **punt 2**, el comitè indica que la norma UNE EN 13.432:2001 aborda la compostabilitat sobre envasos i embalatges i no sobre productes. Per tant, no es pot aplicar sobre plats, coberts, gots o tasses (apartat a, punt 1).

Sobre el **punt 3**, el CES-CV entén que aquesta disposició, a banda de resultar molt genèrica, ha de fer referència a la coordinació necessària amb el ministeri competent i el compliment de la legislació estatal bàsica o normativa comunitària.

En el **punt 4, apartat a**, hauria de revisar-se la prohibició de la distribució i venda per a alinear-la amb la normativa europea i estatal que puga haver-hi en la matèria i les possibilitats reals de substitució dels productes. Cal destacar la gran dificultat d'aplicar en aquests moments aquesta exigència que no està regulada ni en la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient, ni en el Projecte de Llei de residus i sòls contaminats tramés al Congrés dels Diputats al maig de 2021, que en l'article 56, apartat c, tan sols regula les microesferes de plàstic de menys de 5 mil·límetres afegides intencionadament, i indica que amb aquesta restricció s'ajustarà al que es preveu en l'annex XVII del Reglament (CE) 1907/2006 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre (Reglament REACH).

Respecte als **apartats b i c del punt 4 i el punt 5**, el comitè reitera la necessitat d'harmonitzar el precepte amb la legislació europea i estatal, intentant no establir noves o més intenses prohibicions que les previstes en aquesta normativa que puguen afectar la unitat de mercat.

Quant al **punt 6**, el CES-CV entén que la venda en línia ha de tenir el mateix nivell de control que la venda directament en establiments comercials. En cas contrari, podria produir-se un desplaçament de vendes cap a empreses de venda en línia amb seu fora de la Comunitat Valenciana, i fins i tot en altres països, en relació amb els productes que no estiguen prohibits per la normativa comunitària i sí a la Comunitat Valenciana.

TÍTOL IX. MESURES COMPLEMENTÀRIES PER A LA MILLORA DE LA GESTIÓ DE RESIDUS

CAPÍTOL I. FOMENT DE LA INVESTIGACIÓ, EL DESENVOLUPAMENT I LA INNOVACIÓ

Article 29. Utilització de materials reciclats en la indústria i impuls a la simbiosi industrial a la Comunitat Valenciana

L'article 29 desenvolupa la utilització de materials reciclats en la indústria i l'impuls a la simbiosi industrial, que hauria de ser una peça clau per a la prevenció en els diferents sectors, i així es ressalta en l'apartat de finalitats de la llei (article 1.e), però en el text no està prou desenvolupat, i en aquest sentit el CES-CV considera convenient estudiar un posterior desenvolupament reglamentari, amb l'objectiu d'aclarir eines i mecanismes per al seu foment.

El comitè entén que hauria d'incloure's un punt específic sobre mesures per a la disminució de la condició de perillositat dels residus industrials, tenint en compte les millors tècniques disponibles.

En l'**apartat a del punt 2**, el comitè estima que ha de fer-se partícips a les organitzacions empresarials i a les corporacions de dret públic, ja que tenen un paper decisiu i una trajectòria fonamental en el foment de la participació empresarial i en l'aprofitament de residus i subproductes dins dels processos industrials, objecte fonamental de l'observatori. D'igual forma hauria de considerar-se la participació d'altres agents socials.

CAPÍTOL II. MESURES PER A EVITAR L'ABANDÓ DE RESIDUS D'ENVASOS DE BEGUDES I REDUIR EL DEPÒSIT EN ABOCADOR

Article 30. Sistemes complementaris de recollida selectiva als actuals sistemes col·lectius de responsabilitat ampliada del productor d'envasos lleugers

Quant a aquest article, relacionat amb l'annex 1, partint del principi fonamental que és responsabilitat de tots els agents econòmics i socials col·laborar en la gestió correcta dels residus per a evitar el desaprofitament de recursos valuosos, com també treballar per a incrementar la sostenibilitat dels envasos, impulsant un model de transició cap a una economia circular i de reducció de la generació de residus, el comitè valora positivament implantar sistemes de devolució per incentiu econòmic, com a evolució operativa del model actual de recollida d'envasos lleugers que reforce els hàbits de reciclatge dels consumidors i possibilita el compliment dels objectius de recollida separada i plàstic reciclat fixats per la Unió Europea.

El CES-CV considera que, prèviament a la regulació d'aquesta mena de mesures, seria aconsellable disposar d'un estudi exhaustiu sobre els impactes econòmics, socials i ambientals derivats de la implantació d'aquesta mena de sistemes, amb resultats clars i objectius sobre la idoneïtat al nostre territori i que incorpore en el seu cas els resultats dels projectes pilot que puguen haver-hi.

A més, es considera essencial tenir en compte que aquest és un sistema complementari a l'actual, que comporta un incentiu econòmic, que no ha de confondre's amb el Sistema de Depòsit, Devolució i Retorn (SDDR), en el qual la persona consumidora paga un depòsit previ que després se li retorna, i que s'esmenta expressament en l'annex I de la proposició de llei.

Respecte al **punt 2**, el CES-CV recorda novament que la competència per a la implantació d'aquesta mena de sistemes, inclosos en les mesures de la responsabilitat ampliada del productor (RAP) dins la normativa estatal, és competència exclusiva de l'Estat espanyol, per la qual cosa caldrà ajustar-se al que indique la normativa estatal, actualment en fase de projecte de llei.

CAPÍTOL III. REDUCCIÓ DELS REBUTJOS A ABOCADOR I LES PÈRDUES EN ELS PROCESSOS DE GESTIÓ DE SISTEMES DE RESPONSABILITAT AMPLIADA DEL PRODUCTOR I SISTEMES INTEGRATS DE GESTIÓ D'ENVASOS DE BEGUDES

Article 31. Obligacions generals i compliment dels objectius de la planificació estatal i autonòmica en matèria de gestió de residus domèstics

El CES-CV proposa que la informació regulada en aquest precepte sobre la gestió de residus domèstics siga d'accés públic a la ciutadania.

Article 32. Responsabilitats i obligacions

Quant al **punt 1**, el comitè recorda que els requisits i les obligacions en matèria de declaració d'envasos estan recollits en el punt 1 de l'article 15 del Reial decret 782/1998, de 30 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament per al desenvolupament i execució de la Llei 11/1997, de 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos.

Aquest requisit regula una obligació d'un producte sotmès a responsabilitat ampliada del productor, i per tant de competència estatal. D'aquesta manera, la declaració d'envasos es coordina i harmonitza per a totes les comunitats autònomes. A més de la complexitat que suposa per a les indústries realitzar estimacions de dades autonòmiques, a partir de les dades facilitades per les distribuïdores, aquest apartat suposa una duplicació de tràmits a les empreses que operen a la Comunitat Valenciana. Tràmit addicional que, d'altra banda, no té justificació des del punt de vista mediambiental.

El comitè considera convenient promoure la coordinació entre administracions per a obtenir aquesta informació, per a així evitar càrregues burocràtiques addicionals i innecessàries.

En relació amb el **punt 2**, el CES-CV assenyalava la dificultat de complir amb l'obligatorietat que tots els productors que introduïsquen productes amb envasos lleugers a la Comunitat

Valenciana presenten un certificat de reciclabilitat de l'envàs, emès per una entitat independent de solvència acreditada.

En primer lloc, no hi ha una norma de certificació a la qual atenir-se i no hi ha cap entitat independent que realitze aquest tipus de certificats. La norma UNE-EN 13430 «Envasos i embalatges. Requisits per a envasos i embalatges recuperables mitjançant reciclatge de materials», estableix el procediment per a autoavaluar el grau de reciclabilitat, però no hi ha cap normativa que establisca el percentatge de reciclabilitat perquè un envàs es considere reciclable.

En segon lloc, el comitè recorda que el concepte de reciclabilitat encara s'està definint en l'àmbit de la Unió Europea. És essencial esperar a disposar d'una definició harmonitzada a l'UE per a poder aplicar limitacions a la comercialització de determinats envasos i embalatges. A tall d'exemple, un envàs pot ser reciclable i finalment no ser reintroduït en el procés productiu perquè no es disposa al territori d'instal·lacions per a això. A més, l'UE ja exigeix aquesta reciclabilitat a partir de l'any 2030, davant els dubtes que amb anterioritat els fabricants puguem assumir-la per a tots els seus productes.

Finalment, una empresa de grandària mitjana pot tenir de 50 a 100 referències de productes envasats. El cost d'emissió d'aquests certificats, a més de repercutir en el preu final dels seus productes, pot suposar un possible minvament de competitivitat per a les empreses de la nostra comunitat i una complexa tramitació burocràtica per al control de la mesura.

En relació amb el **punt 5**, el CES-CV considera convenient fomentar la classificació separativa d'envasos amb polipropilè, de manera complementària a la realització de proves pilot.

El **punt 6** obliga el sistema col·lectiu de responsabilitat ampliada del productor (SCRAP) de vidre a col·laborar financerament en la implantació d'una línia de valorització de vidre en totes les plantes de tractament de residus domèstics de la Comunitat Valenciana.

La recollida en plantes de residus domèstics és una matèria de RAP i, com totes les mesures englobades sota aquesta, ha d'ajustar-se al que es disposa en la normativa estatal. La Directiva 851/2018 en l'article 8 i el Projecte de Llei de residus i sòls contaminats en l'article 38.5 exigeixen que la RAP cobreixi els costos relacionats amb la recollida separada i el seu tractament, i exigeix cobrir altres costos (com seria el cas de l'extracció en plantes de residus domèstics) únicament en el cas d'incompliment dels objectius de reciclatge.

Adicionalment, cal indicar:

- L'extracció d'envasos de vidre en plantes de residus domèstics és molt ineficient, no hi ha tecnologia disponible per a recuperar la totalitat dels envasos de vidre i el material obtingut és de pitjor qualitat. És ineficient perquè hi ha un increment desproporcionat de costos per a un rendiment i una contribució molt baixa a l'objectiu de reciclatge d'aquest material. Això suposaria un cost addicional que repercutiria directament en la ciutadania.
- S'obté una major taxa posant el focus en la recollida selectiva, això és, que tots els envasos de vidre que es posen en el mercat acaben en el contenidor de vidre. En aquest sentit, mesures com l'obligatorietat de fer separació selectiva en origen, o dotar de contenidors o altres mitjans als grans generadors, resultarien molt més eficaços.
- Per contra, fomentar la recollida en plantes de residus domèstics pot resultar desincentivador per als ajuntaments, que podrien perdre interès per a posar en marxa aquest tipus de mesures de foment de la recollida selectiva. També seria desincentivador per als ciutadans, perquè es transmet que els envasos es recuperaran indistintament si es depositen en el contenidor de recollida selectiva o en el contenidor de resta.

En el **punt 7**, el comitè proposa eliminar per innecessària la referència explícita de l'obligació als sistemes integrats de gestió «d'envasos lleugers» i entén que hauria d'aclarir-se la redacció del paràgraf per a concretar les obligacions dels sistemes de responsabilitat ampliada del productor.

El CES-CV observa en aquest article algunes qüestions que haurien de tenir-se en compte com les següents:

- a) Una opció decidida per fomentar els monomaterials en la fabricació d'envasos, com a estratègia que n'afavoriria la reciclabilitat.
- b) Una major claredat i eficiència en la gestió dels envasos compostables en les plantes de classificació, perquè puguen ser aprofitats.

TÍTOL XI. INSPECCIÓ, RESPONSABILITAT ADMINISTRATIVA I RÈGIM SANCIONADOR

Article 40. Sobre empreses infractores subcontractades

El CES-CV considera que hauria de precisar-se més el precepte per a concretar aquesta sanció addicional com a conseqüències exclusivament de resolucions sancionadores fermes en la matèria en les quals es constata una gravetat en la conducta tipificada.

TÍTOL XII. DEPÒSIT EN ABOCADOR

Article 41. Depòsit de residus domèstics i assimilables en abocadors

En el **punt 4** d'aquest article, l'excepció referida al seu compliment hauria de basar-se no sols en informes tècnics, sinó també en criteris prou clars i degudament reglamentats.

TÍTOL XIII. MESURES I INCENTIUS ECONÒMICS PER A L'ABAST DELS OBJECTIUS D'AQUESTA LLEI

Article 43. Mesures econòmiques i altres relacionades per al foment de la reutilització d'envasos de begudes

El CES-CV considera que les mesures de foment haurien d'aplicar-se a tots els envasos als quals es refereix l'article 16 en els termes plantejats per aquesta institució.

D'altra banda, quant a l'origen dels fons, la comunitat autònoma no té competències per a establir els projectes que finançaran els fons europeus o estatals. És per això que el CES-CV proposa que el finançament es concrete a través del Fons ambiental de gestió de residus i economia circular de la Comunitat Valenciana, que al seu torn pot nodrir-se de fons autonòmics i fons estatals i europeus, una vegada hagen sigut assignats a la nostra comunitat.

Article 44. Mesures econòmiques i altres relacionades per al foment del reciclatge d'envasos de begudes

En el **punt 1**, i en general als articles que es refereixen al finançament amb fons europeus (com a exemple, els articles 45 i 46), el CES-CV reitera l'observació efectuada a l'article 43.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició adicional primera. Convenis de col·laboració preexistents amb els sistemes col·lectius de responsabilitat ampliada del productor i sistemes integrats de gestió de residus d'envasos lleugers

En el **punt 2**, en coherència amb el que s'ha manifestat en l'observació general onzena, el CES-CV considera convenient concretar el concepte d'«*envasos lleugers monodosi*» alhora que recorda que la competència per a la implantació d'aquesta mena de sistemes addicionals i complementaris en matèria de responsabilitat ampliada del productor és competència exclusiva de l'Estat.

Disposició adicional segona. Garantia de contribució en cas d'implantació de sistemes complementaris

En termes similars als expressats en l'observació realitzada a l'article 30, punt 2, el comitè reitera, tal com s'indica en l'observació anterior, que la competència per a aquesta mena de sistemes addicionals i complementaris és exclusiva de l'Estat i, per tant, també el seu finançament.

Disposició adicional tercera. Restriccions a la posada en el mercat de productes no reciclables

En relació amb l'expressió «dificultat en la gestió de residus», i tenint en compte el que es disposa en l'article 8.bis, 3.a de la Directiva (UE) 2018/851 del Parlament Europeu, de 30 de maig de 2018, per la qual es modifica la Directiva 2008/98/CE sobre els residus, i en la Directiva (UE) 2019/904 del Parlament i del Consell, de 5 de juny de 2019, relativa a la reducció de l'impacte de determinats productes de plàstic en el medi ambient (Directiva SUP), el CES-CV reitera la necessitat d'harmonitzar el contingut d'aquesta disposició amb el projecte estatal de llei de residus i sòls contaminats.

Disposició adicional quarta. Fiscalitat ambiental d'economia circular i residus

Respecte a aquesta disposició, el CES-CV considera oportú concretar els mecanismes que es promouran per a incentivar l'aprofitament de materials procedents de les instal·lacions de tractament de residus, especificant que es tracta d'incentius i altres mesures fiscals.

D'altra banda, tenint en compte el problema que suposa l'acumulació dels materials resultants dels processos de valorització dels residus de construcció i demolició (RCD), el comitè també entén necessari indicar el termini temporal en el qual s'aprovaran les disposicions normatives necessàries a tal fi.

Disposició adicional sisena

Atès que la transició a l'economia circular requerirà un esforç per part de tots els agents implicats, inclosa l'administració, el CES-CV considera necessari que s'hauria de fer el màxim esforç possible per a proporcionar el personal suficient i donar compliment als objectius i les mesures proposades en aquesta llei, i que seria millorable la ràtio proposada d'una persona treballadora per cada 75.000 habitants.

Disposició adicional setena. Consorcis i plans zonals de residus: aplicació del principi de millor tècnica ambiental disponible que ha d'observar-se en la gestió de residus domèstics i comercial a la Comunitat Valenciana

El CES considera convenient que l'aplicació de les millors tècniques disponibles de recuperació de materials, esmentades en el punt 4, ha d'estendre's com a obligatòria a tots els àmbits de la recuperació de materials, no únicament com a alternativa a l'abocament o a la incineració.

Disposició adicional dotzena. Coordinació amb la normativa estatal bàsica en matèria de responsabilitat ampliada del productor d'envasos de begudes

En primer lloc, s'observa un error en la versió castellana de la proposició de llei en utilitzar el terme «doceava», que hauria de substituir-se per l'ordinal «duodécima».

D'altra banda, en relació amb la previsió d'una hipotètica coordinació amb una normativa estatal bàsica més restrictiva en matèria de responsabilitat ampliada del productor d'envasos de begudes, el CES-CV insisteix que és convenient no anticipar l'aprovació de la Proposició de llei per a la prevenció de residus, transició ecològica i foment de l'economia circular a la Comunitat Valenciana a la publicació de la norma estatal, tal com s'ha indicat en l'observació general vuitena.

Proposta de disposició addicional tretzena

El CES-CV considera convenient incorporar una nova disposició addicional en la qual es reflectisquen els terminis a partir dels quals ha de realitzar-se el diagnòstic i la normativa, prevista en l'article 9 respecte al desaprofitament alimentari.

En aquest sentit, el comitè proposa que el diagnòstic es realitze durant els primers dotze mesos després de l'entrada en vigor de la llei i l'aprovació de la normativa prevista sobre el desaprofitament alimentari als divuit mesos.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Disposició transitòria tercera. Compensació a les administracions públiques valencianes cap a l'economia circular

El CES-CV, quant als sistemes addicionals, es reitera en allò que s'ha comentat en els articles 16 i 30 i en la disposició addicional segona: la implantació d'aquesta mena de sistemes addicionals i complementaris en matèria de responsabilitat ampliada del productor és competència exclusiva de l'Estat. I, d'altra banda, està pendent de transposició la Directiva Europea 852/2018, de 30 de maig, prevista en el projecte estatal de llei de residus i sòls contaminats, que es troba en tramitació parlamentària.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Disposició derogatòria única

El CES-CV adverteix un error perquè aquesta disposició es refereix a la Llei 5/2015, de 25 de juliol, d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge de la Comunitat Valenciana, en lloc de la **Llei 5/2014**, de 25 de juliol, d'ordenació del territori, urbanisme i paisatge de la Comunitat Valenciana.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final segona. Delegació per al desenvolupament reglamentari

Quant al **punt 2** d'aquesta disposició, el CES-CV entén que la modificació de l'annex I, referent al funcionament i el desplegament dels sistemes addicionals de gestió d'envasos de

begudes, ha de tenir lloc a través del mateix procediment de modificació de la llei en la qual s'integra i no mitjançant una resolució del titular de la conselleria competent en matèria de residus.

ANNEX 1. Sistema d'incentiu econòmic autònom obligatori SDR, o bé sistema de depòsit, devolució i retorn d'envasos de begudes d'un sol ús d'acord amb la normativa bàsica estatal, com a mesura addicional i complementària i com a contribució de la Comunitat Valenciana per al compliment dels objectius estatals en matèria de recollida separada d'envasos de botelles de begudes de plàstic i altres

En coherència amb l'observació realitzada a l'article 30, el CES-CV considera que, prèviament a la regulació d'aquesta mena de mesures, seria aconsellable disposar d'un estudi exhaustiu sobre els impactes econòmics, socials i ambientals derivats de la implantació d'aquesta mena de sistemes, amb resultats clars i objectius sobre la idoneïtat al nostre territori i que incorpore en el seu cas els resultats dels projectes pilot que puguin haver-hi

Per això, el comitè considera que el contingut de l'annex I ha de ser revisat amb els resultats d'aquest estudi previ i objecte d'un posterior desenvolupament reglamentari.

V. CONCLUSIONS

El Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana considera que les observacions contingudes en aquest dictamen contribuiran a millorar la Proposició de llei per a la prevenció de residus, transició ecològica i foment de l'economia circular a la Comunitat Valenciana, sense perjudici de les consideracions que puguin realitzar-se en el tràmit parlamentari.

Vist i plau El president
Carlos L. Alfonso Mellado

La secretària general
Ángeles Cuenca García